

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ**

**ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ
ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ**

Αθήνα, Ιούνιος 2015

Αγαπητές φίλες και φίλοι,

Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών, στο πλαίσιο της προσπάθειάς της για την καλύτερη ενημέρωση των φορολογουμένων, εκδίδει Εγχειρίδιο Ερωτήσεων και Απαντήσεων σε φορολογικά θέματα.

Με την έκδοση αυτή παρέχονται απαντήσεις στα συνηθέστερα ερωτήματα πολιτών που αφορούν σε φορολογία εισοδήματος, φορολογία κεφαλαίου, τέλη και ειδικές φορολογίες, φορολογικούς ελέγχους, μητρώο, είσπραξη δημοσίων εσόδων, καθώς και επίλυση διαφορών – ενδικοφανείς προσφυγές.

Στο Εγχειρίδιο αυτό καταγράφονται από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε., με συνοπτικό και κατανοητό τρόπο, τα σημαντικότερα φορολογικά θέματα και αναδεικνύονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των φορολογουμένων.

Ευελπιστούμε ότι η έκδοση του παρόντος Εγχειριδίου θα αποτελέσει χρήσιμο βοήθημα, κατά την διεκπεραίωση των υποθέσεων των φορολογουμένων από τις υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε., θα συμβάλει στην καλύτερη εξυπηρέτησή τους, καθώς και στη βελτίωση των σχέσεών τους με τη Φορολογική Διοίκηση.

Η Γενική Γραμματέας

Κατερίνα Σαββαΐδου

- Σύνταξη Περιεχομένου:

1. Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης:

- α) Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας
- β) Διεύθυνση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου
- γ) Διεύθυνση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας
- δ) Διεύθυνση Ελέγχων
- ε) Διεύθυνση Παροχής Φορολογικών Υπηρεσιών
- στ) Διεύθυνση Εισπράξεων

2. Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών

- Επιμέλεια έκδοσης:

Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης & Ανθρώπινου Δυναμικού

Διεύθυνση Οργάνωσης

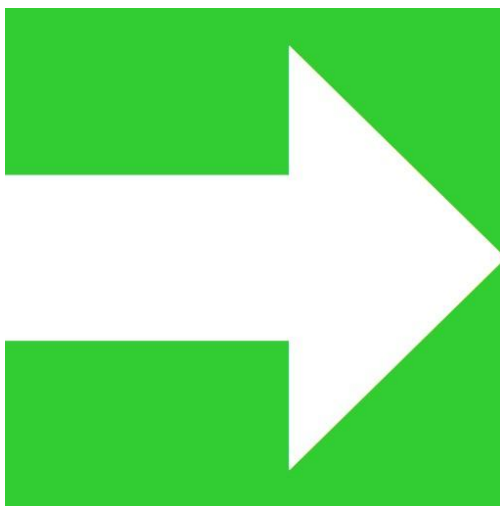
Τμήμα Δ' – Υποθέσεων Πολιτών

Ιστορικό Εκδόσεων		
1^η έκδοση	Αρχική	10 Ιουνίου 2015
2^η έκδοση	Σελ. 23, 47, 48, 68, 69, 70	10 Ιουλίου 2015

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	5
Α. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	5
Β. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	5
Ι. ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	5
ΙΙ. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ.....	6
ΙΙΙ. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ, ΤΙΤΛΩΝ ΚΛΠ	7
ΙV. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ, ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ.....	8
V. ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ ΣΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	9
VI. ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΕΩΝ.....	10
VII. ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ.....	11
VIII. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΛΟΙΩΝ ΜΕ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ.....	12
IX. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΛΟΙΩΝ ΜΕ ΞΕΝΗ ΣΗΜΑΙΑ	13
X. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	14
ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	15
Α. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ – ΔΩΡΕΩΝ – ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ.....	15
ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.....	15
ΦΟΡΟΣ ΔΩΡΕΑΣ – ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ	16
ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ.....	17
ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ.....	18
Β. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	20
ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ.....	23
Γ. ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ.....	28
ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ	30
ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΤΟΥΣ 2013 ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΩΝ	30
ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	42

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΤΡΩΟΥ	44
ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	47
ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ.....	59
Α. Ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (πρώην Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης) στο πλαίσιο της ειδικής διοικητικής διαδικασίας.....	59
Β. Αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης	63
Γ. Περιεχόμενο Ενδικοφανούς Προσφυγής - Συνοποβαλλόμενα στοιχεία	67
Δ. Άσκηση προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων.....	69
Ε. Διατάξεις που ισχύουν για την εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών.....	70
ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ.....	72

ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Αρμόδια υπηρεσία ΓΓΔΕ: Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας

Τηλ. επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων: 210-3375312

Τελευταία ενημέρωση: 6/4/2015

A. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Για τα θέματα αυτά παρακαλούμε όπως δείτε τις «Οδηγίες για τη συμπλήρωση της Φ.Ε.Φ.Π. φορ/κου έτους 2014»: <http://www.publicrevenue.gr/kpi/>

B. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά παύουν να ισχύουν οι διατάξεις του Ν. 2238/1994 και ο τρόπος φορολόγησης των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων καθορίζεται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 72 του Ν. 4172/2013.

Επισημαίνουμε ότι λόγω της πολυπλοκότητας των θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Τμήματος Β' (Φόρου Εισοδήματος Νομικών Προσώπων), τα περισσότερα ερωτήματα απαιτούν επισταμένη προηγούμενη έρευνα και συνδυασμό των εφαρμοστέων διατάξεων και ως εκ τούτου δεν θα ήταν δυνατό να συμπεριληφθούν στο παρόν.

Τα συνηθέστερα ερωτήματα που τίθενται στην υπηρεσία μας τηλεφωνικά από φορολογικούς συμβούλους στελέχη των επιχειρήσεων, καθώς και από συναδέλφους και τα οποία μπορούν να συνοψιστούν, είναι τα εξής ανά κατηγορία:

I. ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Μεταφορά ζημίας

- Σε περίπτωση απορρόφησης εταιρείας από άλλη εταιρεία με τις διατάξεις του ν.2166/1993 δεν μπορεί να μεταφερθεί η ζημία ούτε της απορροφούμενης εταιρείας ούτε της απορροφώσας. Ειδικά για απορροφήσεις για την πραγματοποίηση των οποίων συντάσσονται ισολογισμοί μετασχηματισμού από 11.04.2012 και μετά (ημερομηνία δημοσίευσης του ν.4072/2012), μεταφέρεται μόνο η ζημία παρελθουσών χρήσεων της απορροφώσας ανώνυμης εταιρίας ή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης (άρθρο 322 ν.4072/2012).

- Αν ο μετασχηματισμός γίνεται με τις διατάξεις του ν.1297/1972, μεταφέρεται μόνο η ζημία της απορροφώσας εταιρείας όχι της απορροφούμενης.

- Επί συγχωνεύσεως ή διασπάσεως επιχειρήσεων δυνάμει του άρθρου 54 του ν.4172/2013, η λήπτρια (απορροφώσα) μπορεί να μεταφέρει τις ζημίες της εισφέρουσας (απορροφούμενης ή διασπώμενης), υπό τους ίδιους όρους που θα ίσχυαν για εισφέρουσα εταιρεία, εάν η συγχώνευση ή η διάσπαση δεν είχε λάβει χώρα.

- Σε περίπτωση μετατροπής είτε με το ν.2166/1993 είτε με το ν.1297/1972 (π.χ. ΕΠΕ μετατρέπεται σε ΑΕ) δεν μεταφέρεται η ζημία της μετατρεπόμενης.

II. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ

1. Υπηρεσίες που παρέχονται από αλλοδαπή επιχείρηση στην ημεδαπή

Οι αμοιβές που λαμβάνει νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, το οποίο δεν έχει τη φορολογική του κατοικία και δεν διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, για τεχνικές υπηρεσίες, αμοιβές διοίκησης, αμοιβές για συμβουλευτικές υπηρεσίες ή και αμοιβές για παρόμοιες υπηρεσίες δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος. Σε αυτή την περίπτωση δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μηδενικής δήλωσης.

Αντιθέτως, σε περίπτωση που οι ως άνω αμοιβές καταβάλλονται σε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, το οποίο δεν έχει τη φορολογική του κατοικία αλλά διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, διενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 20%. Με την παρακράτηση αυτή δεν εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων αλλά ο φόρος που παρακρατήθηκε θα πιστωθεί έναντι του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων.

2. Φόρος αλλοδαπής

Ο φόρος που τυχόν παρακρατήθηκε στην αλλοδαπή για εισόδημα που προέκυψε σε αυτή συμψηφίζεται μέχρι του ποσού του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

III. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ, ΤΙΤΛΩΝ ΚΛΠ

1. Φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος από μεταβίβαση τίτλων, εταιρικών μεριδίων κλπ.

- Το εισόδημα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες από τη μεταβίβαση τίτλων, εταιρικών μεριδίων κλπ. θεωρείται ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και φορολογείται μαζί με τα λοιπά εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 58 ή 29, κατά περίπτωση.

- Ως εισόδημα (υπεραξία) από μεταβίβαση τίτλων, εταιρικών μεριδίων κλπ. που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες λαμβάνεται υπόψη αυτό που προκύπτει με βάση τα τηρούμενα βιβλία και τα αντίστοιχα παραστατικά.

- Σε περίπτωση που από τη μεταβίβαση των τίτλων προκύπτει ζημία, η υπόψη ζημία αναγνωρίζεται φορολογικά. Αν όμως η ζημία προκύπτει από τη μεταβίβαση τίτλων αλλοδαπής προέλευσης, η ζημία δεν αναγνωρίζεται εκτός αν μπορεί να συμψηφισθεί με εισοδήματα που αποκτά το νομικό πρόσωπα ή νομική οντότητα από άλλα κράτη – μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις για το συμψηφισμό των ζημιών αλλοδαπής προέλευσης.

- Για την απόδοση του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα από μεταβίβαση τίτλων, εταιρικών μεριδίων κλπ. δεν υποβάλλεται ξεχωριστή δήλωση, αλλά το εν λόγω εισόδημα περιλαμβάνεται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του νομικού προσώπου ή την νομικής οντότητα του άρθρου 68 του ν.4172/2013.

2. Φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος από μεταβίβαση τίτλων, εταιρικών μεριδίων κλπ που αποκτούν αλλοδαπά νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες χωρίς μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα

Το εισόδημα από τη μεταβίβαση τίτλων του άρθρου 42 που αποκτούν νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που δεν έχουν φορολογική κατοικία ούτε αποκτούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα δεν φορολογείται στην Ελλάδα. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής μηδενικής δήλωσης.

IV. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ, ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ

1. Φορολογία μερισμάτων

Ο όρος «μερίσματα» σημαίνει το εισόδημα που προκύπτει από μετοχές, ιδρυτικούς τίτλους, ή άλλα δικαιώματα συμμετοχής σε κέρδη τα οποία δεν αποτελούν απαιτήσεις από οφειλές (χρέη), καθώς και το εισόδημα από άλλα εταιρικά δικαιώματα, στα οποία περιλαμβάνονται τα μερίδια, οι μερίδες συμπεριλαμβανομένων των προμερισμάτων και μαθηματικών αποθεματικών, οι συμμετοχές σε κέρδη προσωπικών επιχειρήσεων, οι διανομές των κερδών από κάθε είδους νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, καθώς και κάθε άλλο συναφές διανεμόμενο ποσό.

Στα μερίσματα που καταβάλλουν νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που έχουν την φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα διενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 10%, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 63 του ν.4172/2013.

Η παρακράτηση φόρου επί των μερισμάτων εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση σε περίπτωση που αυτός που λαμβάνει την ως άνω πληρωμή, η οποία υπόκειται σε παρακράτηση φόρου, είναι ημεδαπό φυσικό πρόσωπο ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του και δεν διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα.

Σε περίπτωση απόληψης κερδών από νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που τηρούν απλογραφικά βιβλία δεν διενεργείται παρακράτηση φόρου, καθόσον τα κέρδη αυτά φορολογούνται μόνο στο όνομα του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας.

2. Διανομή κερδών παρελθουσών χρήσεων από Α.Ε. και Ε.Π.Ε.

Σε περίπτωση διανομής κερδών παρελθουσών χρήσεων διενεργείται παρακράτηση με συντελεστή 10%, με εξαίρεση τα κέρδη των Ε.Π.Ε που προέρχονται από ισολογισμούς έως 2009. Επισημαίνεται ότι δε νοείται διανομή των έκτακτων αποθεματικών που σχηματίζονται κατά την κλειόμενη χρήση.

3. Φορολογική μεταχείριση κερδών που εξάγει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλοδαπής επιχείρησης προς το κεντρικό της

Δεν διενεργείται παρακράτηση φόρου στα κέρδη που εξάγει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλοδαπής επιχείρησης προς το κεντρικό της.

V. ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ ΣΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

1. Παρακράτηση φόρου στα δικαιώματα

Για τα δικαιώματα που καταβάλλονται σε ημεδαπά φυσικά πρόσωπα ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που δεν έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα και δεν διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή 20%, εκτός αν από τη Σ.Α.Δ.Φ. μεταξύ της Ελλάδος και του κράτους στο οποίο έχουν την φορολογική κατοικία τους τα ως άνω πρόσωπα, προβλέπεται ευνοϊκότερος φορολογικός συντελεστής.

2. Απαλλαγή από την υποχρέωση παρακράτησης φόρου εισοδήματος στα δικαιώματα που καταβάλλονται σε συνδεδεμένα πρόσωπα

Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 63 του ν.4172/2013, δεν διενεργείται καμία παρακράτηση φόρου στα δικαιώματα που καταβάλλονται σε συνδεδεμένα πρόσωπα.

3. Χρόνος υποβολής της δήλωσης απόδοσης του φόρου που παρακρατείται στα δικαιώματα

Η δήλωση για την απόδοση του φόρου που παρακρατείται στα δικαιώματα υποβάλλεται μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα από την ημερομηνία καταβολής της υποκείμενης σε παρακράτηση πληρωμής. Ως «καταβολή της υποκείμενης σε παρακράτηση πληρωμής» νοείται και η πίστωση των δικαιούχων με το ποσό του εισοδήματος από δικαιώματα.

VI. ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

1. Χρόνος υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος

Οι δηλώσεις υποβάλλονται μέχρι και την τελευταία ημέρα του έκτου μήνα από το τέλος του φορολογικού έτους.

Ειδικά για τα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση η δήλωση υποβάλλεται σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της εκκαθάρισης και σε περίπτωση παράτασης της εκκαθάρισης πέραν του έτους υποβάλλεται προσωρινή δήλωση για τα εισοδήματα κάθε έτους μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη του επιφυλασσομένης της υποβολής οριστικής δήλωσης συγχρόνως με τη λήξη της εκκαθάρισης.

Επισημαίνεται, ότι στις περιπτώσεις που η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή της δήλωσης διακοπής ή λήξης της εκκαθάρισης λήγει σε ημερομηνία προγενέστερη αυτής της δήλωσης του τελευταίου φορολογικού έτους πριν από τη διακοπή ή την έναρξη της εκκαθάρισης, με την παρούσα γίνεται δεκτό, ότι η τελευταία αυτή δήλωση πρέπει να υποβληθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της δήλωσης διακοπής ή λήξης της εκκαθάρισης, αντίστοιχα.

2. Προκαταβολή του φόρου σε περίπτωση φορολογικού έτους μικρότερου των δώδεκα (12) μηνών

Σε περίπτωση που το φορολογικό έτος είναι μικρότερο των δώδεκα (12) μηνών, η προκαταβολή υπολογίζεται κανονικά χωρίς καμία μείωση.

3. Μείωση προκαταβολής στο ήμισυ για τα τρία (3) πρώτα οικονομικά έτη

Για τα νέα νομικά πρόσωπα, η προκαταβολή μειώνεται στο ήμισυ για τα τρία (3) πρώτα οικονομικά έτη από τη δήλωση έναρξης εργασιών τους.

VII. ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Τόκοι από καταθέσεις στην αλλοδαπή που αποκτά νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα και οι οποίοι παραμένουν στην αλλοδαπή

Σε περίπτωση που οι τόκοι που προέρχονται από καταθέσεις αλλοδαπής δεν εισάγονται στην Ελλάδα δεν διενεργείται παρακράτηση φόρου και τα εισοδήματα θα φορολογηθούν μαζί με τα λοιπά εισοδήματα του δικαιούχου ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα. Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί και πρέπει να αποδοθεί, εκπίπτει ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για αυτό το εισόδημα μέχρι του ποσού του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

2. Έκπτωση ζημιάς από αποτίμηση τίτλων

Η ζημία που προκύπτει από την αποτίμηση τίτλων από 01.01.2014 και μετά δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων.

3. Φορολογική μεταχείριση του υπολοίπου του λογαριασμού «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις» που σχηματίστηκε με βάση τις προϊσχύσασες διατάξεις του ν. 2238/1994.

Τα υπόλοιπα επισφαλών πελατών για τα οποία έχουν σχηματισθεί προβλέψεις με βάση τις προϊσχύσασες διατάξεις του ν. 2238/1994 διαγράφονται μέχρι την 31.12.2014. Τυχόν υπόλοιπο του λογαριασμού 44.11 στις 31.12.2014 θα μεταφερθεί στα ακαθάριστα έσοδα του φορολογικού έτους 2015.

4. Φορολογία εισοδήματος από ακίνητα των νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Στο εισόδημα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα περιλαμβάνεται και αυτό που τεκμαίρεται από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης ή ακινήτου. Από το εισόδημα από ακίνητα εκπίπτουν οι κάθε είδους δαπάνες που αφορούν στο ακίνητο, ήτοι, οι δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης, καθώς και οι πάγιες και λειτουργικές δαπάνες του ακινήτου σε ποσοστό 75% και ειδικά για το Άγιο Όρος σε ποσοστό 100%. Στην ως άνω έννοια των πάγιων και λειτουργικών δαπανών, περιλαμβάνονται και οι αποσβέσεις του ακινήτου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν.4172/2013.

VIII. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΛΟΙΩΝ ΜΕ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ

1. Ποιος είναι υπόχρεος για επίδοση δήλωσης πλοίων Α' κατηγορίας

Σε υποβολή δηλώσεως υποχρεούται ο πλοιοκτήτης ή η πλοιοκτήτρια εταιρεία που είναι γραμμένη στο οικείο νηολόγιο κατά την πρώτη ημέρα του ημερολογιακού έτους, ανεξάρτητα με την κατοικία ή διαμονή ή την έδρα αυτής στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή.

2. Ποια είναι η προθεσμία επίδοσης δήλωσης πλοίων Α' κατηγορίας και καταβολής του φόρου

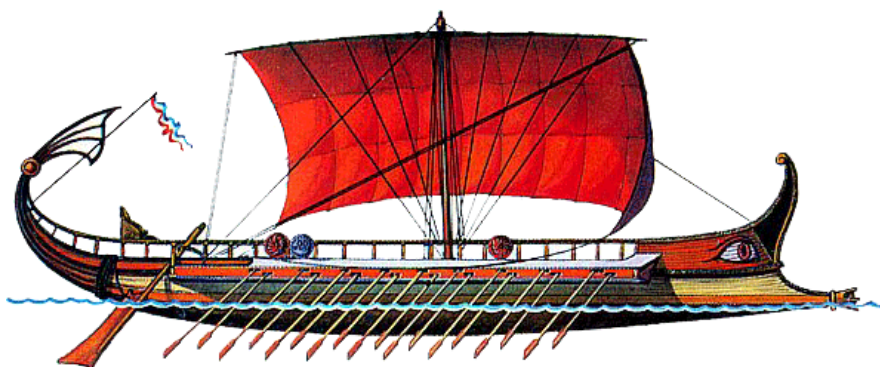
Η δήλωση επιδίδεται από τον υπόχρεο στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους. Μαζί με τη δήλωση καταβάλλεται το ένα τέταρτο (1/4) του οφειλόμενου φόρου, τα άλλα τρία τέταρτα (3/4) του φόρου καταβάλλονται σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις μέσα στους μήνες Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Δεκέμβριο του έτους που υποβάλλεται η δήλωση.

3. Σε ποιο νόμισμα καταβάλλεται ο φόρος πλοίων Α' κατηγορίας

Ο φόρος καταβάλλεται σε δολάρια Η.Π.Α. ή σε λίρες Αγγλίας, με επιλογή του υπόχρεου και με βάση την επίσημη ισοτιμία μεταξύ των νομισμάτων αυτών κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης. Η καταβολή του φόρου μπορεί να γίνει και με ευρώ που προέρχονται αποδεδειγμένα από την εισαγωγή ναυτιλιακού συναλλάγματος σε δολάρια Η.Π.Α. ή σε λίρες Αγγλίας, στο όνομα του υπόχρεου ή του πράκτορα στην Ελλάδα διαχειριστή ή αντιπροσώπου του πλοίου, βάσει της επίσημης ισοτιμίας του δολαρίου που ισχύει κάθε φορά κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης.

4. Ποιά η ιδιαιτερότητα του ειδικού φόρου των πλοίων

Ο κατά τις διατάξεις του ν.27/1975 επιβαλλόμενος φόρος εξαντλεί κάθε υποχρέωση του πλοιοκτήτη καθώς και του μετόχου ή εταίρου ημεδαπής ή αλλοδαπής εταιρείας οποιουδήποτε τύπου φόρου εισοδήματος, όσον αφορά στα κέρδη που προκύπτουν από την εκμετάλλευση πλοίων.

ΙΧ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΛΟΙΩΝ ΜΕ ΞΕΝΗ ΣΗΜΑΙΑ

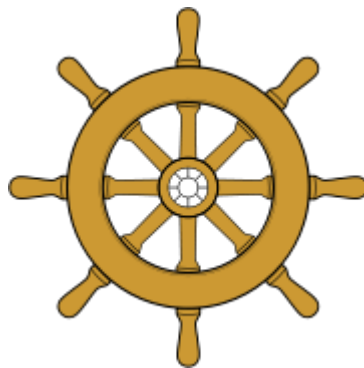
Αφορά τα πλοία με ξένη σημαία, των οποίων η διαχείριση γίνεται από ημεδαπές ή αλλοδαπές εταιρίες εγκατεστημένες στην Ελλάδα, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 25 του Ν.27/1975.

1. Ποιος είναι υπόχρεος για επίδοση δήλωσης

Σε υποβολή δήλωσης υποχρεούνται ο πλοιοκτήτης ή η πλοιοκτήτρια εταιρία που είναι εγγεγραμμένη στο οικείο νηολόγιο κατά την πρώτη ημέρα του ημερολογιακού έτους, ανεξάρτητα με την κατοικία, ή διαμονή, ή την έδρα αυτής στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή, η διαχειρίστρια εταιρία ημεδαπή ή αλλοδαπή εγκαταστημένη στην Ελλάδα με βάση το άρθρο 25 του ν.27/1975, καθώς και ο εκπρόσωπος και ο αντίκλητος αυτών, εάν υπάρχει.

2. Ποια είναι η προθεσμία επίδοσης δήλωσης και καταβολής του φόρου

Η δήλωση υποβάλλεται από τον υπόχρεο στην ΔΟΥ Πλοίων Πειραιά μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους. Μαζί με την δήλωση καταβάλλεται το ένα τέταρτο (1/4) του οφειλόμενου φόρου, τα άλλα τρία τέταρτα (3/4) του φόρου καταβάλλονται σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις μέσα στους μήνες Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Δεκέμβριο του έτους που υποβάλλεται η δήλωση.

Χ. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. Από ποιόν διενεργούνται οι αποσβέσεις σε περίπτωση σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Για συμβάσεις για τις οποίες πληρούνται μία ή παραπάνω προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν.4172/2013 (συμβάσεις χρηματοοικονομικής μίσθωσης), οι αποσβέσεις διενεργούνται από το μισθωτή. Ειδικότερα, για συμβάσεις χρηματοοικονομικής μίσθωσης που έχουν συναφθεί πριν την 01.01.2014, τα ανωτέρω ισχύουν από την 1^η Ιανουαρίου 2019.

2. Πως αποσβένονται κάποια πάγια που δεν ορίζεται συντελεστής απόσβεσης

Για κάθε πάγιο που δεν ορίζεται συντελεστής απόσβεσης, ο συντελεστής απόσβεσης αυτού θα είναι εκείνος των «λοιπών πάγιων στοιχείων» δηλαδή δέκα τοις εκατό (10%) και όχι εκείνος που τυχόν προκύπτει από την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του παγίου αυτού.

3. Πότε αρχίζουν τις αποσβέσεις τους οι νέες επιχειρήσεις με βάση το δικαίωμα που έχουν για τα τρία (3) πρώτα φορολογικά έτη

Οι νέες επιχειρήσεις, για τα τρία (3) πρώτα φορολογικά έτη δύνανται να αναβάλλουν την φορολογική απόσβεση για τα πάγια περιουσιακά τους στοιχεία. Επομένως, προβλέπεται ότι οι νέες επιχειρήσεις, κατά τα τρία (3) πρώτα φορολογικά έτη, με πρώτο εκείνο εντός του οποίου άρχισε η παραγωγική λειτουργία τους και για όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους, έχουν τη δυνατότητα να μη διενεργούν καθόλου αποσβέσεις.

Από το τέταρτο φορολογικό έτος και μετά, θα υπολογισθούν αποσβέσεις κανονικά και για όλα τα πάγια ανεξάρτητα από τη χρήση της εν λόγω τριετίας που αποκτήθηκαν τα πάγια αυτά.

Τονίζεται ότι η επιλογή της μη διενέργειας, αφορά αφενός, όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή, είτε δεν θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο είτε θα διενεργηθούν για όλα) και αφετέρου, σε όλα τα τρία (3) αυτά φορολογικά έτη (δηλαδή, η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις ή θα διενεργήσει και στα τρία (3) πρώτα φορολογικά έτη).

4. Τι σημαίνει ο όρος «υποχρεωτικές αποσβέσεις»

Σημαίνει ότι αν διενεργηθούν αποσβέσεις, αλλά με συντελεστή μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά, ενώ αν δεν διενεργηθούν αποσβέσεις ή διενεργηθούν με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει στο μέλλον τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενήργησε.

5. Πως αποσβένονται τα πάγια όταν χρησιμοποιούνται για ημέρες λιγότερες του μηνός

Η φορολογική απόσβεση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου αρχίζει από τον επόμενο μήνα εντός του οποίου χρησιμοποιείται ή τίθεται σε υπηρεσία από τον φορολογούμενο. Σε περίπτωση πώλησης / διαγραφής του παγίου πριν την ολοσχερή απόσβεσή του, διενεργούνται αποσβέσεις μέχρι και τον τελευταίο μήνα που χρησιμοποιήθηκε, χωρίς να ενδιαφέρει ο αριθμός των ημερών που χρησιμοποιήθηκε τον μήνα αυτό.

ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Αρμόδια υπηρεσία ΓΓΔΕ: Διεύθυνση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου
Τηλ. επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων: 210-3375827
Τελευταία ενημέρωση: 5/5/2015

Α. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ – ΔΩΡΕΩΝ – ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

1. Ποιος είναι υπόχρεος για την υποβολή της δήλωσης φόρου κληρονομιάς;

Ο κληρονόμος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του (άρθρο 61 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών – Δωρεών - Γονικών παροχών, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2961/01).

2. Ποια είναι η προθεσμία υποβολής της δήλωσης φόρου κληρονομιάς;

Μέσα σε έξι μήνες, αν ο κληρονομούμενος πέθανε στην Ελλάδα, ή μέσα σε ένα χρόνο, αν ο κληρονομούμενος απεβίωσε στην αλλοδαπή ή οι κληρονόμοι ή οι κληροδόχοι διέμεναν κατά το χρόνο θανάτου στην αλλοδαπή.

Η προθεσμία αρχίζει από :

- το θάνατο του κληρονομούμενου
- τη δημοσίευση της διαθήκης ή
- τη δημοσίευση της τελεσίδικης απόφασης που κηρύσσει την αφάνεια ή
- το θάνατο του υπόχρεου σε δήλωση, αν αυτός δεν υπέβαλε δήλωση ή
- το διορισμό των κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών, των εκτελεστών διαθήκης, των συνδίκων πτώχευσης ή
- την αναγνώρισή τους, σε περίπτωση κληρονόμων σχολαζουσών κληρονομιών ή
- το χρόνο που ορίζεται στα άρθρα 7 και 8 του Κώδικα.

Η κατά τα άνω εξάμηνη ή ετήσια προθεσμία μπορεί να παραταθεί για τρεις (3) κατ' ανώτατο όριο μήνες, με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., αν συντρέχουν αποχρώντες λόγοι (άρθρα 62, 63 και 64).

3. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται κατά την υποβολή δηλώσεων φόρου κληρονομιάς;

- α) Ληξιαρχική πράξη θανάτου
- β) αντίγραφο διαθήκης
- γ) κληρονομητήριο ή πιστοποιητικό της αρμόδιας δημοτικής ή κοινοτικής αρχής περί του είδους και του βαθμού συγγενείας προς τον κληρονομούμενο
- δ) πιστοποιητικό του Γραμματέα του Ειρηνοδικείου περί μη δημοσιεύσεως νεότερης διαθήκης ή περί μη δημοσιεύσεως διαθήκης στην περίπτωση της εξ αδιαθέτου διαδοχής
- ε) πιστοποιητικό για την ηλικία του επικαρπωτή, όταν για τον προσδιορισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η ηλικία αυτού

στ) έγγραφο νομιμοποίησης, σε περίπτωση πληρεξουσίου

ζ) τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης

η) αποδεικτικά χρεών της κληρονομιάς (άρθρο 67).

4. Ποια είναι αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την παραλαβή δηλώσεων φόρου κληρονομιάς;

Η Δ.Ο.Υ. της κατοικίας του κληρονομούμενου ή η Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού, αν ο κληρονομούμενος ήταν κάτοικος αλλοδαπής.

Αν όμως ο κληρονομούμενος είχε την κατοικία του στην αλλοδαπή, αλλά πέθανε στην Ελλάδα, αρμόδια είναι η Δ.Ο.Υ. του τόπου θανάτου.

Ως κατοικία του κληρονομούμενου θεωρείται αυτή που προκύπτει από το ΑΦΜ αυτού (άρθρο 66).

ΦΟΡΟΣ ΔΩΡΕΑΣ – ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ

5. Ποιος είναι υπόχρεος υποβολής δήλωσης φόρου δωρεάς - γονικής παροχής;

Είναι οι συμβαλλόμενοι δωρητής – δωρεοδόχος, γονέας - τέκνο και, σε περίπτωση άτυπης δωρεάς, ο δωρεοδόχος (άρθρο 85).

6. Ποια είναι αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την παραλαβή δήλωσης φόρου δωρεάς- γονικής παροχής;

Η Δ.Ο.Υ. της κατοικίας του δωρητή. Ως κατοικία του δωρητή θεωρείται αυτή που προκύπτει από το ΑΦΜ αυτού. (άρθρο 87).

Κατ'εξάιρεση, για χρηματικές δωρεές προς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα, αρμόδια είναι η Δ.Ο.Υ. της έδρας του δωρεοδόχου.

7. Ποια είναι η προθεσμία υποβολής της δήλωσης φόρου δωρεάς -γονικής παροχής;

Η δήλωση υποβάλλεται πριν από την κατάρτιση του συμβολαίου, το οποίο συντάσσεται με βάση θεωρημένο αντίγραφο της δήλωσης, και, προκειμένου για άτυπες δωρεές, μέσα σε έξι μήνες από την παράδοση του αντικειμένου της δωρεάς στο δωρεοδόχο (άρθρο 86).

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

8. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις απαλλαγής από το φόρο κληρονομιών και γονικών παροχών για την απόκτηση της πρώτης κατοικίας;

Ο κληρονόμος (σύζυγος ή τέκνο του κληρονομούμενου) ή το τέκνο που αποκτά τη γονική παροχή ή ο σύζυγος αυτού ή τα ανήλικα τέκνα τους να μην έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε άλλη κατοικία ή ιδανικό μερίδιο κατοικίας που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειας ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας επί οικοπέδου οικοδομήσιμου ή επί ιδανικού μεριδίου οικοπέδου, στα οποία αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές τους ανάγκες και βρίσκονται σε δήμο ή κοινότητα με πληθυσμό άνω των 3.000 κατοίκων. Οι στεγαστικές ανάγκες θεωρείται ότι καλύπτονται αν το συνολικό εμβαδόν των ανωτέρω ακινήτων (και των λοιπών αντίστοιχων κληρονομιαίων ακινήτων) είναι 70 τ.μ. προσαυξανόμενα κατά 20 τ.μ. για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά 25 τ.μ. για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του δικαιούχου. (άρθρα 26 ενότητα Α' και 43 ενότητα Α').

9. Ποια είναι τα αφορολόγητα ποσά για την απόκτηση πρώτης κατοικίας αιτία θανάτου ή γονικής παροχής;

Η απαλλαγή παρέχεται για αξία κατοικίας μέχρι **200.000 €** για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο και μέχρι **250.000 €** για έγγαμο, η οποία προσαυξάνεται κατά **25.000 €** για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά **30.000 €** για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα ανήλικα τέκνα, των οποίων την επιμέλεια έχει ο δικαιούχος. Στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου και ενός αποθηκευτικού χώρου, για επιφάνεια εκάστου έως 20 τ.μ., εφόσον βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και αποκτώνται ταυτόχρονα. Επίσης χορηγείται απαλλαγή για οικόπεδο αξίας μέχρι **50.000 €** για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο και μέχρι **100.000 €** για κάθε έγγαμο κληρονόμο, προσαυξανόμενη κατά **10.000 €** για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά **15.000 €** για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα. Η παραπάνω προσαύξηση για τα ανήλικα τέκνα ισχύει εφόσον στο δικαιούχο κληρονόμο ή κληροδόχο περιέρχεται ένα οικόπεδο εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα και όχι ποσοστό εξ αδιαιρέτου.

Αντίστοιχη απαλλαγή παρέχεται και κατά τη γονική παροχή πρώτης κατοικίας. (άρθρα 26 ενότητα Α' και 43 ενότητα Α').

10. Γεωργικές απαλλαγές

Με το ν. 3842/2010 από 23-4-2010 καταργήθηκαν οι γεωργικές απαλλαγές και ο φόρος υπολογίζεται πλέον με βάση τα αφορολόγητα ποσά και τους φορολογικούς συντελεστές της αντίστοιχης κατηγορίας, όπως και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία.

ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ

11. Σε πόσες δόσεις καταβάλλεται ο φόρος κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών;

α) Σε περίπτωση έκδοσης πράξης διοικητικού προσδιορισμού (βάσει δήλωσης), ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται σε 12 ίσες διμηνιαίες δόσεις, όχι μικρότερες των 500 € πλην της τελευταίας.

Σε περίπτωση κληρονομιάς, αν ο κληρονόμος είναι ανήλικος, ο αριθμός των δόσεων διπλασιάζεται, με την προϋπόθεση ότι κάθε δόση δεν θα είναι μικρότερη των 500 € πλην της τελευταίας.

β) Σε περίπτωση έκδοσης πράξης διορθωτικού προσδιορισμού, ο φόρος καταβάλλεται εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της πράξης στο φορολογούμενο.

γ) Σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης διοικητικού δικαστηρίου, ο φόρος καταβάλλεται σε δύο ίσες μηνιαίες δόσεις.

12. Ποιος είναι ο χρόνος φορολογίας για την κτήση αιτία θανάτου;

Κατά κανόνα χρόνος φορολογίας είναι ο χρόνος θανάτου. Ο χρόνος φορολογίας μετατίθεται σε μεταγενέστερο του θανάτου χρονικό σημείο αυτοδίκαια στις περιπτώσεις του άρθρου 7 του Κώδικα (αναβλητική αίρεση, επιδικία περί το κληρονομικό δικαίωμα ή περί την κληρονομιά, διαχωρισμό επικαρπίας από την κυριότητα κλπ.) ή με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. στις περιπτώσεις του άρθρου 8 του Κώδικα.

13. Πότε παραγράφεται το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή φόρου κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής;

Παραγράφεται μετά την πάροδο 10 ετών, αν υποβλήθηκε δήλωση, ή 15 ετών, αν δεν υποβλήθηκε δήλωση.

Σε περίπτωση έκδοσης πράξης διοικητικού ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου, σύμφωνα με τον Κ.Φ.Δ. (άρθρο 36 του ν. 4174/2013), το δικαίωμα του Δημοσίου παραγράφεται κατά κανόνα εντός 5 ετών και κατ'εξαίρεση εντός 20 ετών, από το τέλος του έτους στο οποίο λήγει η προθεσμία υποβολής της δήλωσης.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω το δικαίωμα του Δημοσίου είναι παραγραμμένο για όλες τις υποθέσεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι 31-12-1994 (άρθρο 102).

14. Ποια είναι τα αφορολόγητα όρια και οι φορολογικοί συντελεστές στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών;

α) Η αιτία θανάτου κτήση πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων καθώς και η αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής κτήση ακινήτων ή εμπράγματων ή ενοχικών δικαιωμάτων επί ακινήτων, μετοχών καθώς και λοιπών περιουσιακών στοιχείων (δηλ. όλων των περιουσιακών στοιχείων πλην μετρητών), υπόκειται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με βάση τις πιο κάτω φορολογικές κλίμακες:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α΄

Κλιμάκια (σε ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
150.000	---	---	150.000	---
150.000	1	1.500	300.000	1.500
300.000	5	15.000	600.000	16.500
Υπερβάλλον	10			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β΄

Κλιμάκια (σε ευρώ)	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φορολογητέα περιουσία (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
30.000	---	---	30.000	---
70.000	5	3.500	100.000	3.500
200.000	10	20.000	300.000	23.500
Υπερβάλλον	20			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ΄

Κλιμάκια	Συντελεστής κλιμακίου (%)	Φόρος κλιμακίου	Φορολογητέα περιουσία	Φόρος που αναλογεί
6.000	---	---	6.000	---
66.000	20	13.200	72.000	13.200
195.000	30	58.500	267.000	71.700
Υπερβάλλον	40			

β) Η αιτία γονικής παροχής κτήση μετρητών φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), ενώ η αιτία δωρεάς κτήση μετρητών φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) για δωρεοδόχους που υπάγονται στην Α΄ κατηγορία, είκοσι τοις εκατό (20%) για δωρεοδόχους που υπάγονται στη Β΄ κατηγορία και σαράντα τοις εκατό (40%) για δωρεοδόχους που υπάγονται στη Γ΄ κατηγορία.

15. Ποιο είναι το απαλλασσόμενο ποσό όταν κληρονόμος είναι σύζυγος ή ανήλικο τέκνο του κληρονομούμενου;

Μετά την 26-1-2010, όταν κληρονόμος είναι σύζυγος ή ανήλικο τέκνο του κληρονομούμενου, απαλλάσσεται από το φόρο κληρονομιάς αξία κληρονομιαίας περιουσίας μέχρι 400.000 € για κάθε κληρονόμο (με αντίστοιχο περιορισμό των κλιμακίων υπολογισμού του φόρου της Α΄ κατηγορίας).

B. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

1. Ποιο είναι το αντικείμενο του φ.μ.α. και ποιος ο υπόχρεος για την καταβολή του φόρου;

Σε κάθε μεταβίβαση ακινήτου με αντάλλαγμα και σύσταση εμπραγμάτου σε ακίνητο δικαιώματος καθώς και σε μεταβίβαση πλοίου με ελληνική σημαία επιβάλλεται φόρος στην αξία αυτών και υπόχρεος για την καταβολή του είναι ο αγοραστής.

2. Ποια είναι η αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την υποβολή της δήλωσης;

Για κάθε μεταβίβαση ακινήτου οι συμβαλλόμενοι υποχρεούνται πριν από τη σύνταξη του συμβολαίου, να υποβάλλουν κοινή δήλωση φ.μ.α. στη Δ.Ο.Υ. στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται το ακίνητο.

Αν στην περιοχή, στην οποία βρίσκεται το ακίνητο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α' 43) και μόνο αν η παραλαβή της δήλωσης κατά είναι προδήλως δυσχερής, μπορεί να παραληφθεί η δήλωση του φόρου μεταβίβασης από υπάλληλο, που παραλαμβάνει τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του αγοραστή και, σε περίπτωση που η Δ.Ο.Υ. δεν έχει αρμοδιότητα για θέματα φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων, η δήλωση παραλαμβάνεται από υπάλληλο οποιασδήποτε άλλης Δ.Ο.Υ., η οποία έχει την αρμοδιότητα αυτή.

Στην περίπτωση Δ.Ο.Υ., στην οποία υπάγεται Γραφείο Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων (Γ.Ε.Φ.), η δήλωση φόρου μεταβίβασης ακινήτων μπορεί να παραλαμβάνεται και από τον υπάλληλο του Γ.Ε.Φ., κατά παρέκκλιση της διαδικασίας, που ορίζεται στην αριθ. Δ6Α 1077285ΕΞ2014/15-5-2014 (Β' 1266 και 1392) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

3. Ποια είναι η διαδικασία υποβολής της δήλωσης και καταβολής του φ.μ.α.;

Η δήλωση υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα, ένα εκ των οποίων κρατείται από τον υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. και το δεύτερο, αφού βεβαιωθεί για την ακρίβεια της αντιγραφής παραδίδεται στο συμβαλλόμενο.

Η καταβολή του φόρου πραγματοποιείται σε πιστωτικά ιδρύματα ή στα Ε.Λ.Τ.Α. με τη χρήση κωδικού πληρωμής.

4. Πώς καταβάλλεται ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων;

Στις περιοχές που εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, κατά την υποβολή της δήλωσης Φ.Μ.Α., ο φορολογούμενος υποχρεούται να αναγράφει σε αυτή την αντικειμενική αξία του μεταβιβαζόμενου ακινήτου, βάσει της οποίας καταβάλλει **εφάπαξ** το φόρο που αναλογεί. Σε περίπτωση που το τίμημα είναι μεγαλύτερο της αντικειμενικής αξίας, ο φόρος υπολογίζεται επί του τιμήματος.

Στις υπόλοιπες περιοχές που δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα, κατά την υποβολή της δήλωσης, ο φορολογούμενος καταβάλλει εξ ολοκλήρου το φόρο που αναλογεί με βάση την αξία που δήλωσε. Κατά την υποβολή της δήλωσης και μέσα σε προθεσμία δύο (2) ημερών, ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. προσδιορίζει προσωρινά την αγοραία αξία του ακινήτου και ο αγοραστής έχει πλέον το δικαίωμα μέσα σε δίμηνη ανατρεπτική προθεσμία από την ημερομηνία παραλαβής της δήλωσης να υποβάλει συμπληρωματική δήλωση σύμφωνα με την ορισθείσα προσωρινή αξία και να καταβάλει χωρίς πρόστιμο το μισό του αναλογούντος φόρου και το υπόλοιπο μισό τον επόμενο της βεβαίωσης μήνα. Σε περίπτωση που δεν υποβάλει την πιο πάνω συμπληρωματική δήλωση, ενεργείται έλεγχος από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. για τον προσδιορισμό της αξίας, χωρίς να τον δεσμεύει πλέον η προεκτίμηση και στη συνέχεια εκδίδεται πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου.

Κατά της οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, ο φορολογούμενος έχει δικαίωμα να υποβάλει εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίησή της, ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από την Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης ο φορολογούμενος μπορεί να προσφύγει στα διοικητικά δικαστήρια.

5. Ποιοι είναι οι συντελεστές για τον υπολογισμό του Φ.Μ.Α.;

Ο φόρος μεταβίβασης υπολογίζεται σε 3% επί της φορολογητέας αξίας του ακινήτου ή του εμπραγμάτου επί του ακινήτου δικαιώματος.

Ο ανωτέρω συντελεστής εφαρμόζεται σε μεταβιβάσεις ακινήτων, οι οποίες διενεργούνται από 1/1/2014 και μετά.

Ο Φ.Μ.Α. που προκύπτει κατά τα προεκτεθέντα μειώνεται στο μισό ή στο ένα τέταρτο ανάλογα με τη νομική μορφή της πραγματοποιούμενης μεταβίβασης ή την ιδιότητα των συμβαλλομένων προσώπων. Οι κυριότερες κατηγορίες είναι οι ακόλουθες:

α) Φ.Μ.Α. μειωμένος στο τέταρτο.

Οι περιπτώσεις που ο Φ.Μ.Α. μειώνεται στο τέταρτο είναι η αυτούσια διανομή ακινήτων μεταξύ των συγκυρίων, η διάλυση Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε. και η μεταβίβαση των ακινήτων της εταιρείας στα μέλη της κατά το λόγο της εταιρικής τους μερίδας καθώς και η απόληψη ακινήτων της εταιρείας από εταίρους που αποχωρούν από αυτή.

β) Φ.Μ.Α. μειωμένος στο μισό.

Οι περιπτώσεις που ο Φ.Μ.Α. μειώνεται στο μισό είναι η ανταλλαγή ακινήτων ίσης αξίας, η υποχρεωτική ανταλλαγή οικοπέδων, η συγχώνευση Α.Ε. και Συνεταιρισμών, η αναγκαστική απαλλοτρίωση για δημόσια ωφέλεια καθώς και η συνένωση οικοπέδων.

6. Σε ποιες περιπτώσεις σύστασης ή τροποποίησης οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας οφείλεται Φ.Μ.Α.;

Σε κάθε περίπτωση σύστασης ή τροποποίησης οριζόντιας ή κάθετης θα πρέπει να ερευνάνται αν συντελείται, άμεσα ή έμμεσα, μεταβίβαση εμπραγμάτων επί ακινήτων δικαιωμάτων μεταξύ συγκυρίων, είτε με μορφή διανομής, είτε ανταλλαγής, είτε πώλησης, είτε δωρεάς ιδανικών μεριδίων. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- σύσταση σε οικόπεδο με υφιστάμενα κτίσματα.
- Σύσταση και στο μελλόκτιστο δικαίωμα υψούν με υφιστάμενα κτίσματα.
- Τροποποίηση σύστασης με απόσπαση μέρους οριζόντιας ιδιοκτησίας από εκείνη στην οποία ανήκε και μεταφορά της σε οριζόντια ιδιοκτησία άλλου συνιδιοκτήτη.
- Σύσταση με διανομή της ψιλής κυριότητας.
- Διανομή υφιστάμενης κάθετης ιδιοκτησίας σε οικόπεδο με κτίσματα.
- Κατάργηση υφιστάμενης σύστασης σε οικόπεδο με κτίσματα.

7. Τεκμήριο αποπερατωμένου κτίσματος- Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εφαρμογής του;

α. Να μεταβιβάζονται ιδανικά μερίδια του οικοπέδου.

β. Η μεταβίβαση να γίνεται με αντάλλαγμα.

γ. Να έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια ανέγερσης πολυκατοικίας, ή η σχετική αίτηση να έχει υποβληθεί το αργότερο σε 2 χρόνια από τη μεταβίβαση και

δ. Η ανέγερση των κτισμάτων να γίνει είτε από τον πωλητή των ποσοστών του οικοπέδου, είτε από τον εργολάβο ο οποίος ανέλαβε με αντιπαροχή την ανέγερση της πολυκατοικίας, είτε από τρίτο πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λογαριασμό είτε του οικοπεδούχου είτε του εργολάβου.

Το ως άνω αμάχητο τεκμήριο δεν έχει εφαρμογή σε μεταβίβαση ιδανικού μεριδίου οικοπέδου σε πρόσωπα που αναλαμβάνουν κατ' επάγγελμα την ανέγερση ολόκληρης της πολυκατοικίας.

8. Πότε οφείλεται φόρος διανομής;

Κατά την αυτούσια διανομή ακινήτων μεταξύ των συγκυρίων τους οφείλεται φ.μ.α. (προσδιοριζόμενος στο ¼ του ακέραιου φορολογικού συντελεστή), αν συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. η διανομή να είναι αυτούσια, δηλαδή ο καθένας από τους συγκυρίους να παίρνει είτε ένα διαιρετό μέρος των ακινήτων που διανέμονται είτε ποσοστό εξ αδιαιρέτου αυτών.

β. η αξία της μερίδας που παίρνει από τη διανομή κάθε συγκύριος δηλ. η φυσική του μερίδα, να είναι ίση με την αξία της ιδανικής τους μερίδας, δηλ. με την αξία που είχε η εξ αδιαιρέτου συμμετοχή του.

Ο φ.μ.α. μειωμένος στο ¼ επιβάλλεται στο σύνολο της περιουσίας που διανέμεται και σε περίπτωση άνισης διανομής, η επί πλέον αξία θεωρείται ότι αποκτάται με ξεχωριστή μεταβίβαση και φορολογείται με ακέραιο συντελεστή φ.μ.α., αν καταβληθεί αντάλλαγμα, διαφορετικά οφείλεται φόρος δωρεάς.

9. Δικαίωμα προσφυγής

α) Ο υπόχρεος, εφόσον αμφισβητεί πράξη προσδιορισμού του φ.μ.α. (διοικητικός προσδιορισμός του φόρου) έχει δικαίωμα εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίηση της πράξης, να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών (άρθρο 63 ν. 4174/2013). Κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παρόδου της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης (120 ημέρες από την υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής), ο υπόχρεος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου.

Επισημαίνεται ότι προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια απευθείας κατά οποιασδήποτε πράξης που εξέδωσε η Φορολογική Διοίκηση είναι απαράδεκτη.

β) Εφόσον, κατόπιν ελέγχου εκδίδεται πράξη προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, ο φορολογούμενος έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει εγγράφως τις απόψεις του εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της έγγραφης γνωστοποίησης.

Η Φορολογική Διοίκηση εκδίδει την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, εντός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής των απόψεων του φορολογούμενου ή, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος δεν υποβάλλει τις απόψεις του, την εκπνοή της ως άνω προθεσμίας των 20 ημερών. Η οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου μαζί με την έκθεση ελέγχου κοινοποιούνται στον φορολογούμενο. Κατά της πράξης του οριστικού διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, ο φορολογούμενος έχει δικαίωμα εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίηση, να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από την Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών.

Επισημαίνεται και πάλι ότι προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια απευθείας κατά οποιασδήποτε πράξης που εξέδωσε η Φορολογική Διοίκηση είναι απαράδεκτη.

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

10. Ποιοι είναι οι δικαιούχοι της απαλλαγής από τον Φ.Μ.Α. για αγορά πρώτης κατοικίας;

Η απαλλαγή παρέχεται μόνο σε φυσικά πρόσωπα (έγγαμα ή άγαμα), εφόσον κατοικούν μόνιμα στην Ελλάδα ή προτίθενται να εγκατασταθούν σε αυτή το αργότερο εντός δύο ετών από την αγορά (άρθρο 23 παρ. 4-5 ν. 3943/2011, ΦΕΚ 66 Α'/31-3-2011).

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 3842/2010 καταργήθηκε η απαλλαγή για τους Έλληνες ομογενείς του εξωτερικού που δεν κατοικούν στην Ελλάδα κατά το χρόνο της αγοράς. Επίσης, καθορίστηκαν οι κατηγορίες δικαιούχων ως ακολούθως:

- α) Έλληνες,
- β) ομογενείς από Αλβανία, Τουρκία και χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης,
- γ) οι πολίτες των κρατών- μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,

δ) αναγνωρισμένοι πρόσφυγες, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 96/2008 (ΦΕΚ 152 Α),
ε) πολίτες τρίτων χωρών που απολαύουν του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4251/2014 (ΦΕΚ 80 Α').

Επισημαίνεται ότι ειδικά για τους αλλοδαπούς η πρόθεσή τους για μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα δεν αναιρείται από το γεγονός ότι για ειδικούς λόγους, οι αρμόδιες υπηρεσίες τους χορηγούν προσωρινές άδειες παραμονής που ανανεώνονται.

Οι καταγόμενοι από τη Βόρεια Ήπειρο και την Τουρκία, εφόσον απέκτησαν ιθαγένεια τρίτου κράτους πλην της Αλβανικής και Τουρκικής, δεν μπορούν να τύχουν απαλλαγής από το φόρο.

Η απαλλαγή παρέχεται και στον ψιλό κύριο εξ αδιαιρέτου ποσοστού ή ψιλό κύριο ή επικαρπωτή κατοικίας ή οικοπέδου που αγοράζει το υπόλοιπο ποσοστό ή το εμπράγματο δικαίωμα της επικαρπίας ή της ψιλής κυριότητας, προκειμένου να γίνει εξ ολοκλήρου κύριος του ακινήτου, εφόσον το ποσοστό που έχει δεν του πληροί της στεγαστικές ανάγκες.

Η απαλλαγή του άγαμου παρέχεται και στο σύζυγο που βρίσκεται σε διάσταση, υπό τον όρο ότι έχει κατατεθεί αίτηση ή αγωγή διαζυγίου τουλάχιστον έξι μήνες πριν την αγορά του ακινήτου με την προϋπόθεση ότι ο γάμος θα λυθεί μέσα σε πέντε (5) έτη από την αγορά.

Οι ιδιοκτήτες ξενοδοχείων, αποθηκών, γραφείων, βιομηχανοστασίων και γενικά αμιγών επαγγελματικών στεγών έχουν δικαίωμα απαλλαγής. Δεν θεωρείται επαγγελματική στέγη το ακίνητο, το οποίο από την οικοδομική άδεια ή τον τίτλο κτήσης χαρακτηρίζεται ως κατοικία, έστω και αν αυτό χρησιμοποιείται ως επαγγελματική στέγη.

11. Ποια είναι η έκταση της παρεχόμενης απαλλαγής; Παρέχεται απαλλαγή για τους βοηθητικούς χώρους;

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 3842/2010 επήλθαν μεταβολές στο αντικείμενο της απαλλαγής ως ακολούθως:

Καταργήθηκε η χορήγηση απαλλαγής για αγορά κατοικίας με εμβαδόν έως 200 τ.μ. ή οικοπέδου, στο οποίο αντιστοιχεί κατοικία με εμβαδόν έως 200 τ.μ., ανεξάρτητα από την αξία τους, και παρέχεται απαλλαγή, η οποία συνδέεται με την οικογενειακή κατάσταση του δικαιούχου και το είδος του αγοραζόμενου ακινήτου ως εξής:

- Για αγορά **κατοικίας**: από άγαμο μέχρι του ποσού των 200.000 Ευρώ, από άγαμο που παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία μέχρι ποσού αξίας 250.000 Ευρώ, από έγγαμο μέχρι ποσού αξίας 250.000 Ευρώ ενώ από έγγαμο που παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% από διανοητική στέρωση ή φυσική αναπηρία μέχρι ποσού αξίας 275.000 Ευρώ. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 25.000 Ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτού και κατά 30.000 Ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του.

- Για αγορά **οικοπέδου**: από άγαμο μέχρι ποσού αξίας 50.000 Ευρώ, από έγγαμο μέχρι ποσού αξίας 100.000 Ευρώ. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 10.000 Ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτού και κατά 15.000 Ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του.

Αν η αξία του ακινήτου υπερβαίνει τα παραπάνω αφορολόγητα όρια, η απαλλαγή χορηγείται μέχρι του αντίστοιχου αφορολόγητου ποσού και για την επιπλέον αξία οφείλεται ΦΜΑ.

Σε περίπτωση αγοράς κατοικίας, στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας θέσης στάθμευσης και ενός αποθηκευτικού χώρου, για επιφάνεια εκάστου έως 20 τ.μ., εφόσον βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και αποκτώνται ταυτόχρονα με το ίδιο συμβόλαιο αγοράς.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται σε αγορές πρώτης κατοικίας, η φορολογική υποχρέωση των οποίων γεννιέται από τις 23-4-2010 και μετά.

12. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την απαλλαγή πρώτης κατοικίας;

α) Ο αγοραστής ή η σύζυγός του ή τα ανήλικα παιδιά του να μην έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οικήσεως σε άλλη οικία ή διαμέρισμα που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς του ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας επί οικοπέδου οικοδομήσιμου ή επί ιδανικού μεριδίου οικοπέδου, στο οποίο αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές του ανάγκες, και βρίσκονται σε δημοτικό διαμέρισμα με πληθυσμό άνω των 3000 κατοίκων. Σημειώνεται ότι για το έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων της απαλλαγής, με χρόνο φορολογίας την 20-3-2013 και μετά, λαμβάνεται υπόψη ο πληθυσμός της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας (και όχι του ενιαίου δήμου) με βάση την απογραφή του έτους 2011 (ΦΕΚ 630 τ. Β' / 20-3-2013). Ο πληθυσμός του δήμου θα λαμβάνεται υπόψη μόνο στις περιπτώσεις των δήμων, οι οποίοι, με βάση τον πίνακα του πληθυσμού, στερούνται περαιτέρω διοικητικής υποδιαίρεσης (σε δημοτικές ενότητες και δημοτικές ή τοπικές κοινότητες).

Ακόμη, για την απαλλαγή απαιτείται το αγοραζόμενο οικόπεδο ή το γήπεδο στο οποίο βρίσκεται η αγοραζόμενη οικία ή το διαμέρισμα να είναι οικοδομήσιμο και εντός του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου δήμου ή κοινότητας, και μεταξύ αγοραστή και πωλητή να μην υπάρχει συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας πρώτου βαθμού.

Οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απαλλαγής θα πρέπει να συντρέχουν στο όνομα του αγοραστή.

β) Θεωρείται ότι καλύπτονται οι στεγαστικές ανάγκες του αγοραστή και της οικογένειάς του, αν το συνολικό εμβαδόν της καθαρής επιφάνειας (της επιφάνειας χωρίς τους κοινόχρηστους χώρους) κατοικιών που υφίστανται ή υπάρχει η δυνατότητα βάσει των πολεοδομικών διατάξεων να αναγερθούν είναι: 70 τ.μ., προσαυξανόμενα κατά 20 τ.μ. για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα του και 25 τ.μ. για το τρίτο και τα επόμενα τέκνα. Κατ' εξαίρεση, οι στεγαστικές ανάγκες του αγοραστή με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67% αυξάνονται από 70 τ.μ. σε 90 τ.μ. (άρθρο 16 παρ. 14 ν. 3522/2006).

γ) Η απαλλαγή παρέχεται με τον όρο ότι το ακίνητο θα παραμείνει στην κυριότητα του αγοραστή για τουλάχιστον μία πενταετία.

13. Άρση απαλλαγής- Κυρώσεις

Οι κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 7 και 8 του ν. 1078/1980, διακρίνονται:

A. Σε εκείνες που επιβάλλονται σ' αυτούς που έλαβαν νόμιμα απαλλαγή, πλην όμως δεν τήρησαν τους όρους του νόμου για τη διατήρησή της (μεταβίβαση, σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος εντός πενταετίας, άρθρο 1 παρ. 7).

B. Σε εκείνες που επιβάλλονται σε όσους ζήτησαν και έλαβαν απαλλαγή πρώτης κατοικίας χωρίς να συντρέχουν στο πρόσωπό τους οι προϋποθέσεις του νόμου.

A. Μεταβίβαση του ακινήτου εντός 5ετίας.

Σε περίπτωση που με πράξη εν ζωή μεταβιβασθεί το ακίνητο ή συσταθεί σ' αυτό οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα, πλην υποθήκης, πριν από την παρέλευση πενταετίας, αυτός που μεταβιβάζει ή συνιστά εμπράγματο δικαίωμα υποχρεούται, προ της μεταβίβασης ή της σύστασης του εμπραγμάτου δικαιώματος, να υποβάλει δήλωση και να καταβάλει εφάπαξ το Φ.Μ.Α. που αναλογεί στην αξία του μεταβιβαζόμενου ακινήτου. Ως αξία του ακινήτου λαμβάνεται η αξία που έχει το ακίνητο κατά το χρόνο της νέας μεταβίβασης ή της σύστασης του εμπράγματος δικαιώματος ή το δηλωθέν τίμημα της μεταβίβασης, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο της αντικειμενικής αξίας. Ο φόρος υπολογίζεται με βάση τους συντελεστές που ίσχυαν κατά το χρόνο χορήγησης της απαλλαγής, εκτός εάν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου του χρόνου απαλλαγής είναι μεγαλύτερος, οπότε καταβάλλεται ο μεγαλύτερο αυτός φόρος.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση χορήγησης απαλλαγής και στους δύο συζύγους κατά την αγορά ακινήτου εξ αδιαιρέτου, κατά τη μεταβίβαση του ποσοστού του ενός συζύγου σε τρίτον εντός της πενταετίας αίρεται η χορηγηθείσα απαλλαγή και καταβάλλεται ο φόρος που αναλογεί στο ποσοστό αυτό.

β) Αν ο αγοραστής δεν εγκατασταθεί στην Ελλάδα εντός προθεσμίας δύο ετών από την αγορά, υποχρεούται να υποβάλει δήλωση το αργότερο εντός προθεσμίας έξι μηνών από τη συμπλήρωση διετίας και να καταβάλει τον αναλογούντα φόρο. Για τον υπολογισμό του φόρου λαμβάνεται υπόψη η αξία του ακινήτου κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης (αρ. 23 παρ. 4-5 ν. 3943/2011).

B. Κυρώσεις σε περίπτωση μη συνδρομής των προϋποθέσεων απαλλαγής.

Σε περίπτωση διαπίστωσης από τη Δ.Ο.Υ., ότι δε συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απαλλαγής, εκδίδεται πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και αίρεται η χορηγηθείσα απαλλαγή. Ο επιβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με βάση την αξία του ακινήτου κατά το χρόνο διαπίστωσης της παράβασης με εφαρμογή των συντελεστών που ίσχυαν κατά το χρόνο χορήγησης της απαλλαγής, εκτός αν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου του χρόνου της απαλλαγής είναι μεγαλύτερος. Επί του φόρου αυτού επιβάλλεται και πρόστιμο σε ποσοστό 100%.

14. Προϋποθέσεις χορήγησης δεύτερης απαλλαγής.

Η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης για αγορά κατοικίας ή οικοπέδου παρέχεται μία φορά.

Απαλλαγή παρέχεται και για κάθε νέα αγορά ακινήτου, εφόσον αθροιστικά:

α) τα ακίνητα που έχει στην κυριότητά του κατά το χρόνο της νέας αγοράς ο αγοραστής, ο σύζυγος ή τα ανήλικα τέκνα τους, δεν πληρούν τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς τους και

β) ο αγοραστής υποβάλει την οικεία δήλωση και καταβάλει εφάπαξ το φόρο που αναλογεί στην αξία του ακινήτου που έτυχε της απαλλαγής.

Ως αξία του ακινήτου λαμβάνεται η αξία που έχει αυτό κατά το χρόνο της νέας απαλλαγής. Για τον υπολογισμό του φόρου γίνεται χρήση των συντελεστών που ίσχυαν κατά το χρόνο χορήγησης της πρώτης απαλλαγής και καταβάλλεται εφάπαξ, εκτός εάν ο φόρος που αναλογεί στην αξία του ακινήτου ή στο καταβληθέν τίμημα κατά το χρόνο χορήγησης της πρώτης απαλλαγής είναι μεγαλύτερος, οπότε καταβάλλεται ο μεγαλύτερος αυτός φόρος.

Η απαλλαγή αυτή παρέχεται και σε πρόσωπα τα οποία έτυχαν απαλλαγής από το φόρο μεταβίβασης για απόκτηση στέγης μέχρι 14.7.1980, καθώς και σε πρόσωπα τα οποία έτυχαν απαλλαγής από το φόρο κληρονομιάς ή γονικής παροχής για απόκτηση πρώτης κατοικίας, εφόσον για τα πρόσωπα αυτά συντρέχουν οι προϋποθέσεις απαλλαγής και καταβληθεί ο οικείος φόρος κατά περίπτωση.

15. Ποια δικαιολογητικά υποβάλλονται για τη χορήγηση της απαλλαγής για πρώτη κατοικία και πότε υποβάλλονται;

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση της απαλλαγής από το Φ.Μ.Α υποβάλλονται μαζί με τη δήλωση Φ.Μ.Α. πριν από την υπογραφή του οριστικού συμβολαίου.

Τα δικαιολογητικά για τη διαπίστωση των προϋποθέσεων απαλλαγής καθορίζονται με την υπ' αριθμ. ΠΟΛ 1101/24-6-2010 (ΦΕΚ 1021 Β'/30-6-2010) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

16. Ποιες απαλλαγές παρέχονται στους αγρότες;

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του αρ. 8 του ν. 3220/2004 παρέχεται πλήρης απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης κατά την αγορά ή ανταλλαγή γεωργικών ή κτηνοτροφικών εκτάσεων, μαζί με τις εγκαταστάσεις τους που εξυπηρετούν αποκλειστικά την εκμετάλλευσή τους, σε όλους τους αγρότες (νέους, νεοεισερχόμενους ή άνω των 40 ετών) είτε με τις διατάξεις του ν. 634/1977 είτε με εκείνες του ν. 2520/1997, χωρίς κανένα περιορισμό (ανώτατο όριο) ως προς την αξία ή την έκταση των αγροτικών ακινήτων.

17. Χορηγείται απαλλαγή για αγορά οικίας, διαμερίσματος ή οικοπέδου με εισαγωγή συναλλάγματος;

Χορηγείτο, καταργήθηκε όμως από 28-12-2000 με τις διατάξεις του ν. 2873/2000.

18. Πότε παραγράφεται το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή Φ.Μ.Α.;

Για υποθέσεις, για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε έως την 31/12/2013, το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή Φ.Μ.Α. παραγράφεται μετά την πάροδο πενταετίας από το από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής της δήλωσης και μετά την πάροδο δεκαπέντε ετών από το τέλος του έτους εντός του οποίου παρεσχέθη η απαλλαγή, έστω και αν η υπόθεση περαιώθηκε οριστικά.

Για υποθέσεις, για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε μετά την 1/1/2014, η φορολογική διοίκηση μπορεί να προβεί σε έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εντός πέντε (5) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης. Εξαιρετικά, πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή

διορθωτικού προσδιορισμού φόρου για περιπτώσεις φοροδιαφυγής μπορεί να εκδοθεί εντός είκοσι (20) ετών από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης.

Γ. ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

1. Ποιοί είναι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης ειδικού φόρου επί των ακινήτων (Ε.Φ.Α.) για το έτος 2015;

Υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης ειδικού φόρου επί των ακινήτων για το έτος 2015 έχουν:

α) Οι νομικές οντότητες και τα νομικά πρόσωπα που είναι υπόχρεα σε καταβολή του φόρου αυτού.

β) Ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης οι οποίες έχουν ως σκοπό, σύμφωνα με το καταστατικό τους, την αγορά, διαχείριση, επένδυση και εκμετάλλευση ακινήτων.

γ) Οι νομικές οντότητες και τα νομικά πρόσωπα των περιπτώσεων γ' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002, καθώς και αυτά της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του ίδιου νόμου. Συγκεκριμένα:

- Ναυτιλιακές επιχειρήσεις που έχουν εγκαταστήσει γραφεία στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον α.ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α'), το ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), το ν. 814/1978 (ΦΕΚ 144 Α') και το ν. 2234/1994 (ΦΕΚ 142 Α') και πλοιοκτήτριες εταιρείες εμπορικών πλοίων (περ. γ, παρ. 2, αρ. 15).

- Νομικά πρόσωπα τα οποία αποδεδειγμένα επιδιώκουν στην Ελλάδα σκοπούς κοινωφελείς, πολιτιστικούς, θρησκευτικούς, εκπαιδευτικούς (περ. στ, παρ. 2, αρ. 15) για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούν για τον κοινωφελή, πολιτιστικό, θρησκευτικό, εκπαιδευτικό σκοπό, για τα ακίνητα που εκμεταλλεύονται εφόσον το προϊόν της εκμετάλλευσης διατίθεται αποδεδειγμένα για την εκπλήρωση αυτών των σκοπών, καθώς και για τα ακίνητα που αποδεδειγμένα είναι κενά ή δεν αποφέρουν κανένα εισόδημα και εφόσον δεν εντάσσονται σε κάποια από τις απαλλακτικές διατάξεις του αρ. 15 του ν. 3091/2002.

- Εταιρείες, που έχουν την έδρα τους σύμφωνα με το καταστατικό τους στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης των οποίων το σύνολο των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων ανήκουν σε ίδρυμα ημεδαπό ή αλλοδαπό, εφόσον αποδεδειγμένα επιδιώκει στην Ελλάδα κοινωφελείς σκοπούς, για τα ακίνητα που χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτόν (περ. δ' παρ. 3, αρ. 15).

2. Πότε υποβάλλεται η δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων;

Η δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων για το έτος 2015 υποβάλλεται μέχρι την 20^η Μαΐου 2015.

3. Πώς υποβάλλεται η δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων;

Από το έτος 2014 η αρχική δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου.

4. Πώς υποβάλλεται η τροποποιητική δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων;

Η τροποποιητική δήλωση ΕΦΑ υποβάλλεται χειρόγραφα στον αρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. στον οποίο έχει υποβληθεί η αρχική ηλεκτρονική δήλωση.

5. Υποχρεούνται τα νομικά πρόσωπα που απαλλάσσονται να προσκομίσουν τα δικαιολογητικά απαλλαγής στον αρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ.;

Τα νομικά πρόσωπα οφείλουν να φυλάσσουν τα δικαιολογητικά απαλλαγής στην έδρα της επιχείρησής τους και να τα προσκομίζουν σε κάθε περίπτωση που αυτά ζητηθούν.

6. Με τι συντελεστή φορολογούνται τα νομικά πρόσωπα που είναι υποκείμενα σε ειδικό φόρο επί των ακινήτων για το έτος 2015;

Από το έτος 2010 και για κάθε επόμενο ο συντελεστής φορολόγησης είναι 15% (άρθρο 57 ν. 3842/2010).

ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ

Αρμόδια υπηρεσία ΓΓΔΕ: Διεύθυνση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας – Τμήμα Β' (Τελών και Ειδικών Φορολογιών)

Τηλ. επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων: 210-3644781

Τελευταία ενημέρωση: 27/5/2015

ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΤΟΥΣ 2013 ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΩΝ

1) Πώς υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης;

Α. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

α) Για τα επιβατικά αυτοκίνητα που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα **έως την 31.10.2010** καθώς και για τις δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες ανεξαρτήτως της ημερομηνίας πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών ως εξής:

Κατηγορία	Κυλινδρισμός κινητήρα (κυβ. εκατ.)	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α'	Έως 300	22
Β'	301 - 785	55
Γ'	786 - 1.071	120
Δ'	1.072 - 1.357	135
Ε'	1.358 - 1.548	240
ΣΤ'	1.549 - 1.738	265
Ζ'	1.739 - 1.928	300
Η'	1.929 - 2.357	660
Θ'	2.358 - 3.000	880
Ι'	3.001 - 4.000	1.100
Κ'	4.001 και άνω	1.320

β) Για τα επιβατικά αυτοκίνητα που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1/11/2010 και μετά, αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο). Για τον υπολογισμό λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, όπως αυτές αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ (γρμ. CO ₂ ανά χιλιόμετρο)	ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΓΡΑΜΜΑΡΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (σε ευρώ)
0 - 100	0,00
101 - 120	0,90
121 - 140	1,10
141 - 160	1,70
161 - 180	2,25
181 - 200	2,55
201 - 250	2,80
Άνω των 251	3,40

Ο τρόπος αυτός υπολογισμού ισχύει για όλα τα προαναφερόμενα αυτοκίνητα, άσχετα από την τεχνολογία που αυτά ενσωματώνουν (βενζινοκίνητα, υβριδικά, πετρελαιοκίνητα κλπ.).

Παραδείγματα:

Για ένα Ι.Χ. επιβατικό αυτοκίνητο με εκπομπές 150 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ίσα με $150 \times 1,70 = 255$ ευρώ. Ομοίως, για ένα αυτοκίνητο με εκπομπές 195 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ίσα με $195 \times 2,55 = 497,25$ ευρώ ενώ για ένα αυτοκίνητο με εκπομπές 90 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο τα τέλη κυκλοφορίας είναι μηδενικά.

Προκειμένου για τα κλιμάκια Δ.Ο.Υ. στις Υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σημειώνεται ότι, η τιμή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) του αυτοκινήτου θα αναγράφεται στην υπεύθυνη δήλωση που προσκομίζεται κατά την έκδοση της άδειας του οχήματος στο πεδίο «κυβισμού/μ.β./θέσεων» η ένδειξη CO₂ και η τιμή των εκπομπών. Για παράδειγμα στη θέση των κυβικών εκατοστών θα αναγράφεται η ένδειξη CO₂ και η τιμή των εκπομπών του συγκεκριμένου αυτοκινήτου π.χ. 150 γρμ.

Στις περιπτώσεις οχημάτων, όπου τα τέλη κυκλοφορίας αποτελούν τη βάση υπολογισμού από τις Τελωνειακές Υπηρεσίες, για τον καθορισμό του τέλους ταξινόμησης, αν από τα προσκομιζόμενα στις Υπηρεσίες αυτές δικαιολογητικά έγγραφα δεν προκύπτουν εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, οι ιδιοκτήτες αυτών υποχρεούνται να προσκομίσουν πιστοποιητικό ή βεβαίωση καυσαερίων των αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας,

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, επί του οποίου αναγράφονται και οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σύμφωνα με τις οδηγίες που θα παρασχεθούν από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου αυτού.

Για τα Ε.Ι.Χ. ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα (τροχόσπιτα): 140 ευρώ.

Για τα αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται όπως για τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης.

Ειδικά, για τα τύπου JEEP φορτηγά Ι.Χ. αυτοκίνητα διευκρινίζονται τα εξής:

Για τον υπολογισμό των ετήσιων τελών κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων της κατηγορίας αυτής, τα οχήματα αυτά εμπίπτουν στην έννοια των διατάξεων της περίπτωσης Α της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 2948/2001, όπως αυτές ισχύουν, ως αυτοκίνητα οχήματα ιδιωτικής χρήσης.

Εφόσον, ο κάτοχος αυτοκινήτου της κατηγορίας αυτής αμφισβητεί την υποχρέωσή του για την καταβολή τελών κυκλοφορίας, ως επιβατικό αυτοκίνητο όχημα και υποστηρίζει ότι, το αυτοκίνητο αυτό δεν είναι τύπου Jeep ή τούτο είναι φορτηγό (επαγγελματικό), η αρμόδια Δ.Ο.Υ. θα αποφαινεται για το θέμα, εκδίδοντας και τη σχετική βεβαίωση, όπου απαιτείται και σε περίπτωση προσφυγής θα αποφαινούνται τα Διοικητικά Δικαστήρια (ΣΧΕΤ: 1015436/ 147/ Τ.& Ε.Φ./ ΠΟΛ.1048/7.2.1997).

2) Πως υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των φορτηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλέτων ιδιωτικής χρήσης και λοιπών αυτοκινήτων της κατηγορίας αυτής.

α) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

Για τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας λαμβάνεται υπόψη το μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα, ως εξής:

Κατηγορία	Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 1.500	75
Β΄	1.501 - 3.500	105
Γ΄	3.501 - 10.000	300
Δ΄	10.001 - 20.000	600
Ε΄	20.001 - 30.000	940
ΣΤ΄	30.001 - 40.000	1.320
Ζ΄	40.001 και άνω	1.490

Ρυμουλκά (τράκτορ) : 300 ευρώ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Στις περιπτώσεις Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτων για τα οποία εκδίδεται άδεια κυκλοφορίας ενιαίας κυκλοφοριακής μονάδας (άδεια ρυμουλκού με επικαθήμενο), τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται μόνο με βάση το μικτό βάρος της ενιαίας αυτής κυκλοφοριακής μονάδας (για το

οποίο έχει ληφθεί υπόψη και το βάρος του ρυμουλκού), χωρίς την προσθήκη των 300 Ευρώ (ΣΧΕΤ: 1075062/988/Τ.&Ε.Φ./19-9-2003 έγγραφο μας).

β) Λεωφορεία

Για τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας λαμβάνονται υπόψη οι θέσεις των καθήμενων, ως εξής:

Κατηγορία	Θέσεις καθήμενων	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 33	210
Β΄	34 - 50	410
Γ΄	51 και άνω	510

γ) Ασθενοφόρα και νεκροφόρες : 300,00 ευρώ

Επισημαίνεται ότι, το ανωτέρω πάγιο ποσό τελών κυκλοφορίας έτους 2013, επιβάλλεται στα οχήματα αυτά, ανεξάρτητα από τον χαρακτηρισμό τους ως επιβατικά ή φορτηγά.

3) Πώς υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων δημοσίας χρήσης;

α) Επιβατικά (με ή χωρίς μετρητή) που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα έως την 31/10/2010 : 290 ευρώ.

β) Επιβατικά (με ή χωρίς μετρητή) ταξινομούμενα για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1/11/2010 και μετά, αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο).

Λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, όπως αυτές αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ (γρμ. CO ₂ ανά χιλιόμετρο)	ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΓΡΑΜΜΑΡΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (σε ευρώ)
0 - 100	0,00
101 - 150	2,25
Άνω των 151	2,8

Σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις, τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται στα επαγγελματικά (δημόσιας χρήσης) αυτοκίνητα που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1/11/2010 και μετά, υπολογίζονται αποκλειστικά με ιδιαίτερη κλίμακα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (γρμ. CO₂ ανά χιλιόμετρο).

Παραδείγματα:

Για ένα ΤΑΞΙ με εκπομπές 145 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ίσα με $145 \times 2,25 = 326,25$ ευρώ. Ομοίως για ένα ΤΑΞΙ με εκπομπές 165 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο

καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ίσα με $165 \times 2,80 = 462$ ευρώ, ενώ, για ένα ΤΑΞΙ με εκπομπές 89 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο τα τέλη κυκλοφορίας είναι μηδενικά.

γ) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες:

Κατηγορία	Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 3.500	125
Β΄	3.501 - 10.000	195
Γ΄	10.001 - 19.000	340
Δ΄	19.001 - 26.000	495
Ε΄	26.001 - 33.000	650
ΣΤ΄	33.001 - 40.000	925
Ζ΄	40.001 και άνω	1.460

Ρυμουλκά (τράκτορ) : 300 ευρώ.

δ) Λεωφορεία

ΑΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθημένων και ορθίων	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 50	210
Β΄	51 και άνω	385

ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθημένων και ορθίων	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 50	215
Β΄	51 και άνω	300

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθημένων	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 40	430
Β΄	41 και άνω	595

ε) Για τα αλλοδαπά φορτηγά αυτοκίνητα, για κάθε ταξίδι, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις ειδικές συμβάσεις της χώρας μας με άλλα κράτη το τέλος είναι 100 ευρώ.

στ) Για τη χορήγηση προσωρινής άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσυκλετών: 10 ευρώ και 3 ευρώ ανά ημέρα αντίστοιχα.

ζ) Για τη δοκιμαστική κυκλοφορία των αυτοκινήτων οχημάτων:

- Για μοτοσικλές: 30 ευρώ.
- Για λοιπά οχήματα: 150 ευρώ.

η) Ειδικά, για τα μοτοποδήλατα (με κυλινδρισμό κινητήρα μικρότερο των 51 κυβ. εκατ.), για τα οποία η άδεια κυκλοφορίας εκδίδεται από την Αστυνομική Αρχή, τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας ανέρχονται στο ποσό των 12 ευρώ.

4) Πώς υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας για υβριδικά ,υδρογόνου και ηλεκτροκίνητα οχήματα;

Τα υβριδικά επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ), κυλινδρισμού κινητήρα έως 1.929 κ.εκ., που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά έως την 31.10.2010, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

Για τα υβριδικά επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ), κυλινδρισμού κινητήρα άνω των 1.929 κ.εκ., που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά έως την 31.10.2010, τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο ήμισυ των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Για τα πιο πάνω οχήματα, ανεξάρτητα κυλινδρισμού κινητήρα, που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1.11.2010 και μετά, τα τέλη κυκλοφορίας προσδιορίζονται με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα αν αυτά είναι ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης οχήματα.

Τα επιβατικά ηλεκτροκίνητα και υδρογόνου αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά έως την 31.10.2010, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας. Για τα οχήματα αυτά, που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1.11.2010 και μετά, τα τέλη κυκλοφορίας προσδιορίζονται με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα αν αυτά είναι ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης οχήματα.

2. Οι υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλές ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, κυλινδρισμού κινητήρα έως 1.929 κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

Για τις υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλές ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, κυλινδρισμού κινητήρα άνω των 1.929 κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο ήμισυ των τελών κυκλοφορίας των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Οι επιβατικές ηλεκτροκίνητες και υδρογόνου δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλές ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

5) Πώς υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας για επιβατικά αυτοκίνητα οχήματα ειδικών περιπτώσεων;

Τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των ιδιωτικής χρήσης επιβατικών οχημάτων που τελούν στο ανασταλτικό τελωνειακό καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής, υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών, όπως ορίζεται από τις διατάξεις της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης Α της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν.2948/2001, όπως αυτές ισχύουν.

2. Στα εκποιούμενα από το Δημόσιο ή τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.) Α.Ε. επιβατικά αυτοκίνητα οχήματα, τα οποία τίθενται από τους αγοραστές σε κυκλοφορία, ως ιδιωτικής χρήσης, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα.

3. Προκειμένου για υβριδικά αυτοκίνητα οχήματα και υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες, που εμπίπτουν στις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης, δηλαδή αυτών που εκποιούνται από το Δημόσιο ή τον Ο.Δ.Δ.Υ., έως 1.929 κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, αυτά απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας. Για τα οχήματα της κατηγορίας αυτής άνω των 1.929 κ.εκ., τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο ήμισυ των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Ειδικά, προκειμένου για ηλεκτροκίνητα και υδρογόνου αυτοκίνητα οχήματα και ηλεκτροκίνητες και υδρογόνου δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες, της πιο πάνω κατηγορίας, αυτά απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

4. Για τα καινούργια ή μεταχειρισμένα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, και θωρακισμένα επιβατικά οχήματα, επειδή εξαιρούνται από τη μέτρηση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών.

5. Για τα μεταχειρισμένα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα, με πρώτο έτος κυκλοφορίας στην διεθνή αγορά **πριν την 1.1.2002**, ανεξάρτητα του χρόνου της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, επειδή για τα οχήματα αυτά δεν ήταν υποχρεωτική η μέτρηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών.

6. Για τα επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης που αποχαρακτηρίζονται και τίθενται σε κυκλοφορία, ως ιδιωτικής χρήσης, ως ημερομηνία για τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας, νοείται η ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα.

7. Για τα επιβατικά οχήματα ιδιωτικής χρήσης που είχαν ταξινομηθεί στη Χώρα μας και μετά την διαγραφή τους από το Μητρώο του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων επαναταξινομούνται στη χώρα, ως ημερομηνία πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, νοείται η ημερομηνία της πρώτης άδειας κυκλοφορίας στη χώρα μας, πριν από την διαγραφή τους.

Επομένως, τα τέλη κυκλοφορίας θα προσδιορίζονται είτε με βάση τον κυβισμό είτε με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα με το τι ίσχυε για το όχημα κατά την πρώτη ταξινόμησή του στην Ελλάδα και σύμφωνα με τα στοιχεία της άδειας που του είχε χορηγηθεί. Για την πιστοποίηση των παραπάνω θα προσκομίζεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. βεβαίωση των αρμοδίων

Υπηρεσιών Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας, της πρώτης ταξινόμησης με τα στοιχεία της πρώτης άδειας.

6) Ποιες υποχρεώσεις προκύπτουν για τα οχήματα που απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας;

Για όσα οχήματα απαλλάσσονται, τα τέλη κυκλοφορίας είναι μηδενικά.

7) Λοιπές διευκρινίσεις για τα τέλη κυκλοφορίας

1. Τα τέλη κυκλοφορίας για όλα τα οχήματα, εκτός από τα τέλη των Ι.Χ. επιβατικών, δίκυκλων-τρίκυκλων μοτοσυκλετών, φορτηγών τύπου Jeep και τροχόσπιτων και εκτός από τα τέλη για τη δοκιμαστική κυκλοφορία και από τα τέλη κυκλοφορίας των δίτροχων-τρίτροχων μοτοποδηλάτων, περιορίζονται κατά 50%, κατά την έννοια των διατάξεων της περίπτωσης β της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν.2948/2001 (ΦΕΚ Α' 242), εφόσον τα οχήματα δεν κυκλοφόρησαν για ολόκληρο ημερολογιακό εξάμηνο:

- λόγω διαγραφής τους κατά το πρώτο ημερολογιακό εξάμηνο,
- λόγω θέσης σε κυκλοφορία τους κατά το δεύτερο ημερολογιακό εξάμηνο,
- λόγω θέσης σε ακινησία για ολόκληρο ημερολογιακό εξάμηνο. (ΣΧΕΤ:1112289/1513/Τ.&Ε.Φ./ΠΟΛ.1277/4-12-2001).

2. Τα τέλη κυκλοφορίας των φορτηγών Ι.Χ. αυτοκινήτων κατόχων αγροτικών μηχανημάτων (αυτοπροωθούμενων θεριζοαλωνιστικών μηχανών, βάμβακος, τεύτλων και τομάτας) περιορίζονται κατά 50% ή 25%, ανάλογα με το χρονικό διάστημα που αυτά επιτρέπεται να κυκλοφορούν με βάση απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη (σχετ. ΠΟΛ 1151/2000 και ΠΟΛ 1117/2006 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 - Α'87).

3. Για όσα επιβατικά αυτοκίνητα στην άδεια κυκλοφορίας δεν αναγράφεται ο κυλινδρισμός κινητήρα (κυβικά εκατοστά), αλλά μόνο φορολογήσιμοι ίπποι, θα λαμβάνεται υπόψη η εξής αντιστοιχία, η οποία προκύπτει από τον τύπο «κυβικά x 0,007 = φορολογήσιμοι ίπποι», μετά από την ανάλογη στρογγυλοποίηση (άρθρο 4, ν.722/1977-ΦΕΚ Α' 299). Ο συντελεστής αυτός για τα μοτοποδήλατα ισούται με 0,013.

8) Πότε είναι εμπρόθεσμη η καταβολή των τελών κυκλοφορίας;

Εμπρόθεσμη είναι η καταβολή των τελών κυκλοφορίας εφόσον πραγματοποιείται κατά το χρονικό διάστημα από την 1^η Νοεμβρίου έως την 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους εκείνου στο οποίο αφορούν.

9) Ποιες κυρώσεις επιβάλλονται στην περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής τελών κυκλοφορίας;

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής, μη καταβολής ή καταβολής μειωμένων τελών κυκλοφορίας με υπαιτιότητα του φορολογουμένου, επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο, που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις, ως εξής:

1. Για τα Ι.Χ. επιβατικά και μοτοσυκλέτες, τα τροχόσπιτα, τα ασθενοφόρα, τις νεκροφόρες, και τα φορτηγά τύπου Jeep:

α) Για οχήματα στα οποία αναλογούν τέλη κυκλοφορίας κατώτερα των 30 ευρώ, το πρόστιμο ανέρχεται σε 30 ευρώ

β) Για οχήματα στα οποία αναλογούν τέλη κυκλοφορίας ανώτερα των 30 ευρώ, το πρόστιμο ανέρχεται στο ύψος των τελών κυκλοφορίας, που υπολογίζονται, κατά περίπτωση, με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα του οχήματος ή τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), ή στο ύψος του πάγιου ποσού τελών κυκλοφορίας.

2. Για τα λοιπά οχήματα (φορτηγά και λεωφορεία ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, επιβατικά δημόσιας χρήσης κλπ.) το πρόστιμο περιορίζεται στο ήμισυ των κατά περίπτωση οφειλομένων τελών κυκλοφορίας (περ. 1 υποπαρ. Ε7 αρ. πρώτου ν 4093/2012)

10) Ποιες απαλλαγές παρέχονται από την καταβολή των τελών κυκλοφορίας;

Απαλλαγές τελών κυκλοφορίας λόγω αναπηρίας

1. Οχήματα με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1650κ.εκ., που ανήκουν:

α) στους ανάπηρους πολέμου αξιωματικούς και οπλίτες,

β) στους ανάπηρους αξιωματικούς και οπλίτες των τριών κλάδων των Ενόπλων δυνάμεων, στους αξιωματικούς και άνδρες των Σωμάτων ασφαλείας, στους αξιωματικούς και άνδρες του Πυροσβεστικού και Λιμενικού σώματος, στους άνδρες της Αγροφυλακής καθώς και στους υπαλλήλους της Τελωνειακής Υπηρεσίας τους εντεταλμένους στη δίωξη του λαθρεμπορίου.

γ) στους πολίτες που κατέστησαν ανάπηροι κατά το από 21/4/67 έως 23/7/74 χρονικό διάστημα, συνεπεία της δράσεώς τους κατά του δικτατορικού καθεστώτος.

Σημείωση

Κατ' εξαίρεση, τα επιβατικά αυτοκίνητα για τις ανωτέρω περιπτώσεις παραπληγικών αναπήρων και των αναπήρων με αναπηρία 100%, δύνανται να έχουν κυλινδρισμό κινητήρα ανώτερο των 1650 κ.εκ.

δ) στους ανάπηρους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης.

ε) στους ανάπηρους αγωνιστές του Δημοκρατικού Στρατού.

2. Στους ανάπηρους έλληνες πολίτες και πολίτες άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα, οι οποίοι:

α) έχουν πλήρη παράλυση των κάτω ή άνω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών ή

β) εμφανίζουν σοβαρή κινητική αναπηρία:

β_α) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67%.

β_β) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με συμμετοχή κινητικής αναπηρίας του ενός ή και των δύο άνω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67%, από το οποίο το 40% τουλάχιστον από το ένα κάτω άκρο.

γ) έχουν ολική και από τους δύο οφθαλμούς τύφλωση με ποσοστό αναπηρίας 100%.

δ) είναι νοητικά καθυστερημένοι με δείκτη νοημοσύνης κάτω του 40% ή

ε) πάσχουν από αυτισμό, εφόσον αυτός συνοδεύεται από επιληπτικές κρίσεις ή πνευματική καθυστέρηση ή οργανικό ψυχοσύνδρομο, οι οποίοι εξαιτίας των παθήσεων αυτών έχουν

καταστεί ανάπηροι με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, είναι ανίκανοι για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας ή
στ) πάσχουν από μεσογειακή αναιμία, δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία ή
ζ) πάσχουν από νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή έχουν υποβληθεί σε μεταμόσχευση νεφρού
η) πάσχουν από συγγενική αιμορραγική διάθεση (αιμορροφυλία).

3.Οχήματα με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι και 2650 κ.εκ. και 3650 κ.εκ. που ανήκουν:

Σε ανάπηρους πολίτες, οι οποίοι έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω κατ'εξαίρεση απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας για αυτοκίνητο μέχρι **2650 κ.εκ.** και για ποσοστό αναπηρίας 100% μέχρι 3650 κ.εκ.

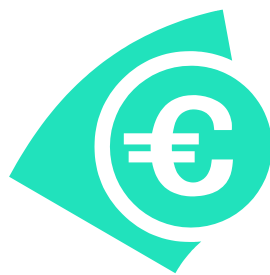
Σημειώσεις:

Οι ως άνω απαλλαγές των αναπήρων χορηγούνται εφόσον :

- Η κυριότητα του οχήματος ανήκει 100% στον ανάπηρο, όπως αυτή προκύπτει από την άδεια κυκλοφορίας του οχήματος.
- Η πάθηση από την οποία πάσχει ο ανάπηρος εμπίπτει στις προαναφερόμενες διατάξεις
- Ο ανάπηρος δεν έχει στην κατοχή του άλλο όχημα στο οποίο να έχει χορηγηθεί απαλλαγή από τέλη κυκλοφορίας (όπως αυτό προκύπτει από σχετική υπεύθυνη δήλωση).

Η απαλλαγή των τελών κυκλοφορίας χορηγείται μόνο με την έκδοση σχετικής απόφασης του Προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. και αφορά στα επόμενα έτη από την έκδοσή της, με εξαίρεση τα νέα οχήματα τα οποία θα λαμβάνουν απαλλαγή και για το πρώτο έτος ταξινόμησης.

- Για αυτοκίνητο που ανήκε σε θανόντα ανάπηρο, στον οποίο είχε χορηγηθεί απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας λόγω της αναπηρίας του, οι κληρονόμοι, στους οποίους περιέρχεται αυτό οφείλουν τέλη κυκλοφορίας από το επόμενο του θανάτου του κληρονομούμενου ημερολογιακό έτος.

11. Σε ποιους φορείς γίνεται η πληρωμή των τελών κυκλοφορίας;

Για όλες τις κατηγορίες οχημάτων:

-Στις Τράπεζες, τα ΕΛΤΑ και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

-Στις Δ.Ο.Υ. και τα κλιμάκια των Δ.Ο.Υ., :

- όταν η καταβολή γίνεται προ χορήγησης νέας άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου οχήματος, η καταβολή μπορεί να γίνει στα Κλιμάκια των Δ.Ο.Υ. στη Αττική ή στις κατά περίπτωση αρμόδιες Δ.Ο.Υ. της Περιφέρειας,

- όταν απαιτείται διόρθωση στοιχείων αρχείου οχημάτων της Γ.Γ.Π.Σ., η καταβολή μπορεί να γίνει και στην Δ.Ο.Υ. στην οποία θα γίνει η διόρθωση
- όταν αποδεδειγμένα δεν παρέχεται από το σύστημα Κωδικός Πληρωμής, η καταβολή μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ.
- όταν έχουν αφαιρεθεί τα στοιχεία κυκλοφορίας του οχήματος, με πράξη Αστυνομικής Αρχής, λόγω οφειλής τελών κυκλοφορίας, η καταβολή μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ.
- όταν πρόκειται για άρση ακινησίας, εκούσιας ή αναγκαστικής, η καταβολή μπορεί να γίνει μόνο στις αρμόδιες. για τη φορολογία εισοδήματος του ιδιοκτήτη του οχήματος Δ.Ο.Υ.

12. Πώς χορηγείται η προσωρινή άδεια κυκλοφορίας;

Αρμόδια υπηρεσία για την χορήγηση της προσωρινής άδειας και την έκδοση πινακίδας «Μ» είναι η Δ.Ο.Υ. (από 1-3-2004, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1109354/1188/Τα&ΕΦ/ΠΟΛ1132/3-12-2003). Η προσωρινή άδεια χορηγείται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που αναφέρονται κατωτέρω και μόνο, με την καταβολή **10 ευρώ** την ημέρα για τα αυτοκίνητα και **3 ευρώ** την ημέρα για τις μοτοσυκλέτες:

- Για τα ενάριθμα αυτοκίνητα που βρίσκονται σε ακινησία, **μέχρι δυο φορές** ετησίως διάρκειας μέχρι τριών (3) ημερών κατ' έτος, μόνο για επισκευή ή έλεγχο από ΚΤΕΟ ή παράδοση του οχήματος στις εγκαταστάσεις συλλογής οχημάτων Τέλους Κύκλου Ζωής και εφόσον ασφαλιστούν.
- Για τα ανάριθμα ασφαλισμένα αυτοκίνητα ή μοτοσυκλέτες χορηγείται **άπαξ** ετησίως και μέχρι τρεις (3) ημέρες μόνο για τη μεταφορά τους από τον τόπο αγοράς ή τελωνισμού στον τόπο ταξινόμησης, ή για έλεγχο από το ΚΤΕΟ ή για επισκευή τους.

13. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη θέση σε ακινησία των αυτοκινήτων οχημάτων;

α) Εκούσια ακινησία:

Για τα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες, κατατίθενται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. φορολογίας:

-Δήλωση ακινησίας

-Τα στοιχεία κυκλοφορίας (άδεια και πινακίδες κυκλοφορίας)

-Δήλωση του Ν. 1599/1986 ότι η ακινητοποίηση του οχήματος γίνεται σε κλειστό ιδιωτικό χώρο καθώς και τα στοιχεία του ιδιοκτήτη αυτού.

Για τα Επαγγελματικά αυτοκίνητα ΙΧ (ΦΙΧ) οι ακινησίες αυτών γίνονται στις αρμόδιες Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων. Σε περίπτωση που τα στοιχεία κυκλοφορίας υποβληθούν στη Δ.Ο.Υ. θα πρέπει να διαβιβασθούν στις ανωτέρω Υπηρεσίες.

β) Αναγκαστική ακινησία:

ι) **ανωτέρα βία** (καταστροφή , πυρκαγιά κλπ): Βεβαίωση ολοσχερούς καταστροφής από Δημόσια αρχή

ιι) **κλοπή**: Βεβαίωση Αστυνομίας ότι έχει καταγγελθεί η κλοπή και ότι σχηματίστηκε δικογραφία και αποστάλθηκε στον Εισαγγελέα.

ιι) **υπεξαίρεση, κατάσχεση κλπ:** Καταδικαστική απόφαση δικαστηρίου και έκθεση κατασχέσεως, αντίστοιχα,

ιν) **κυκλοφορία στο εξωτερικό:** Βεβαίωση των αρχών του κράτους κυκλοφορίας του αυτοκινήτου, σε επίσημη μετάφραση από τις Ελληνικές Προξενικές Αρχές.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στην περίπτωση της αναγκαστικής ακινησίας, όπου τα στοιχεία κυκλοφορίας δεν είναι κατατεθειμένα στη Δ.Ο.Υ., και της κυκλοφορίας στο εξωτερικό, οι κάτοχοι των οχημάτων υποχρεούνται να πληρώσουν τα τέλη κυκλοφορίας **χωρίς πρόστιμο, εντός 10 ημερών** από το γεγονός που αίρει την ακινησία πχ α) προκειμένου περί κλοπής, από την απόδοση του οχήματος στον κάτοχο, β) εξόδου στο εξωτερικό, από την είσοδό του στη χώρα κλπ.

14. Ποιες ενέργειες απαιτούνται για την άρση της ακινησίας επιβατικών ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτων και μοτοσικλετών;

- Ο κάτοχος του οχήματος υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Καταβάλλει τα τέλη κυκλοφορίας, καθόσον δεν αίρεται η ακινησία εάν ο κάτοχος του οχήματος δεν πληρώσει προηγουμένως τα τέλη κυκλοφορίας του έτους κατά το οποίο γίνεται η άρση.

Στην περίπτωση που η ακινησία έχει λάβει χώρα πριν από την έναρξη του έτους, κατά το οποίο πραγματοποιείται η άρση, και το όχημα παρέμεινε σε ακινησία για όλο το έτος, τα τέλη κυκλοφορίας πληρώνονται χωρίς πρόστιμο.

Εξαιρετικά σε περίπτωση άρσης ακινησίας εντός του έτους 2015, τα τέλη κυκλοφορίας του έτους αυτού καταβάλλονται πριν την άρση της ακινησίας, αναλογικά για τους υπόλοιπους μήνες μέχρι το τέλος του έτους (31-12-2015), συμπεριλαμβανομένου του μήνα της άρσης της ακινησίας.

15. Πως πραγματοποιείται η οριστική διαγραφή των οχημάτων;

Η οριστική διαγραφή των οχημάτων, στις περιοχές της χώρας όπου έχει αρχίσει η εφαρμογή του Π.Δ.116/2004, γίνεται με την παράδοση αυτών στις αδειοδοτημένες από την Ε.Δ.Ο.Ε.(ΤΗΛ 2106899039 ή www.edoe.gr) εγκαταστάσεις ανακύκλωσης οχημάτων, προκειμένου να εκδοθούν τα πιστοποιητικά καταστροφής και να ολοκληρωθεί η διαγραφή τους.

Στις λοιπές περιοχές της χώρας, αρμόδιες για την οριστική διαγραφή των οχημάτων είναι οι Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων.

ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Αρμόδια υπηρεσία ΓΓΔΕ: Διεύθυνση Ελέγχων

Τηλ. επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων: 210-3375188, 3616754

Τελευταία ενημέρωση: 23/3/2015

1. Ποια είναι η αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την υποβολή δικαιολογητικών ηλεκτροδότησης από τον ιδιοκτήτη;

Η αρμόδια Δ.Ο.Υ. του υπόχρεου ιδιοκτήτη.

2. Ποια είναι η διαδικασία έγκρισης ηλεκτροδότησης οικοδομών από τις Δ.Ο.Υ.; Είναι νόμιμη η διαδικασία καταλογισμού ΦΠΑ σε ιδιώτη που κτίζει οικοδομή και δεν καλύπτεται το κόστος οικοδομής με παραστατικά;

Οι φορολογικές διατάξεις περί ηλεκτροδότησης θεσπίστηκαν για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής στον κατασκευαστικό τομέα.

α) Για οικοδομές για τις οποίες οι οικείες άδειες πολεοδομίας εκδόθηκαν μέχρι 31/12/94, καθώς και για οικοδομές για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί για οποιοδήποτε λόγο άδειες πολεοδομίας, ανεξάρτητα από το χρόνο ανέγερσής τους, πρέπει να αποδοθεί από τον υπόχρεο με έκτακτη δήλωση η τυχόν διαφορά Φ.Π.Α. λόγω μη κάλυψης ανέγερσης με αντίστοιχα δικαιολογητικά δαπανών, εντός δύο μηνών από την έγκριση της ηλεκτροδότησης. Υποχρέωση κάλυψης με αντίστοιχα δικαιολογητικά υπάρχει για οικοδομικές εργασίες που έγιναν από 23/3/90 και μετά.

Σε περίπτωση που από τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι το κόστος ανέγερσης της οικοδομής δεν καλύπτεται με αντίστοιχα δικαιολογητικά και εφόσον για την ακάλυπτη διαφορά δεν έχει αποδοθεί το ποσό Φ.Π.Α. που αναλογεί σύμφωνα με τα παραπάνω, τότε το ποσό αυτό καταλογίζεται με σχετική πράξη σε βάρος του υπόχρεου και επιβάλλονται οι νόμιμες προσαυξήσεις (οι οποίες υπολογίζονται από τη λήξη των δύο μηνών από την ημερομηνία έγκρισης της ηλεκτροδότησης), καθώς και οι λοιπές προβλεπόμενες κυρώσεις.

Ο τρόπος προσδιορισμού του κόστους ανέγερσης της οικοδομής που πρέπει να καλύπτεται από αντίστοιχα δικαιολογητικά δαπανών, καθώς και όλες οι σχετικές λεπτομέρειες προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις (άρθρο 8 παρ. 2 ν.1882/90 και 53 ν.2065/92) και τις σχετικές εγκυκλίους.

Για τις εργασίες που αποδεδειγμένα έγιναν πριν από 23/3/90 δεν αναζητούνται δικαιολογητικά δαπανών.

β) Για οικοδομές για τις οποίες οι άδειες πολεοδομίας εκδόθηκαν από 1/1/95 και μέχρι τις 31/12/2013 είχαν εφαρμογή τα οριζόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 35 και 36 του

ν.2238/1994 καθώς και την κοινή απόφαση Υπουργών Οικονομικών και ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. 1137140/2439/Α0012 ΠΟΛ.1277/05-12-1994.

Με τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 26 του ν.4223/2013 (ΦΕΚ Α' 287) από την έναρξη ισχύος του ν. 4172/2013, έπαυσαν να ισχύουν οι διατάξεις του ν.2238/1994 (Α' 151), συμπεριλαμβανομένων και όλων των κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων που είχαν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού του νόμου. Με την κατάργηση των εν λόγω διατάξεων καταργήθηκε από 1/1/2014 η διαδικασία προσκόμισης στις Δ.Ο.Υ. δικαιολογητικών και στη συνέχεια η χορήγηση των σχετικών βεβαιώσεων ηλεκτροδότησης (σχετική η αριθμ. Δ12Α 1015993 ΕΞ 2014 εγκύκλιος διαταγή του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων) ενώ χορηγούνται βεβαιώσεις ηλεκτροδότησης ακινήτων σε οικοδομές / κατασκευές για τις οποίες προσκομίστηκαν στη Δ.Ο.Υ. οι τελικοί πίνακες οικοδομής μέχρι 31/12/2013 δεδομένου ότι είχαν εφαρμογή μέχρι τότε οι διατάξεις των άρθρων 35 και 36 του ν.2238/1994.

γ) Στις περιπτώσεις ρύθμισης αυθαίρετων κατασκευών ή χώρων αυθαίρετης αλλαγής χρήσης που ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4014/2011, καθώς και ρύθμισης χώρων που ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3843/2010, δεν έχουν εφαρμογή ούτε οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν.1882/1990 ούτε οι διατάξεις των άρθρων 35 και 36 του Κ.Φ.Ε., όπως ίσχυαν.

3) Πώς πραγματοποιείται η επαλήθευση εγκυρότητας ενός κοινοτικού ΑΦΜ/ΦΠΑ (μητρώο VIES);

Ο έλεγχος εγκυρότητας ενός κοινοτικού ΑΦΜ/ΦΠΑ σε συνδυασμό με την επωνυμία του πραγματοποιείται στην ηλεκτρονική διεύθυνση «http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/», καθώς και στην ενότητα «Εγκυρότητα Φορολογικών Στοιχείων» στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Γ.Γ.Π.Σ. «www.gsis.gr». Για τα κράτη μέλη που δεν είναι δυνατό να γίνει επιβεβαίωση της επωνυμίας μέσω των ηλεκτρονικών αυτών διευθύνσεων, ο έλεγχος πραγματοποιείται τηλεφωνικά από το Τμήμα ΣΤ' της Διεύθυνσης Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών στον αριθμό: 210-3646227 ή μέσω τηλεομοιότυπου (fax) στον αριθμό: 210-3637103.

4) Πληροφορίες σχετικά με τη Μικρή Μονοαπευθυντική Θυρίδα (MOSS)

Για απαντήσεις αναφορικά με ερωτήματα για τα ειδικά καθεστώτα φορολόγησης των παρεχόμενων τηλεπικοινωνιακών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών ή ηλεκτρονικών υπηρεσιών σε μη υποκείμενους στο φόρο, στα πλαίσια της Μικρής Μονοαπευθυντικής Θυρίδας (MOSS), παρακαλούμε απευθυνθείτε στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων: www.gsis.gr/gsis/info/gsis_site/Services/Epixeiriseis/moss.html, όπου έχουν αναρτηθεί οι νομοθετικές διατάξεις, η ΠΟΛ 1050/2015, οι Κανονισμοί της Ε.Ε. και ο αντίστοιχος Οδηγός λειτουργίας του MOSS.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΤΡΩΟΥ

Αρμόδια υπηρεσία ΓΓΔΕ: Διεύθυνση Παροχής Φορολογικών Υπηρεσιών - Αυτοτελές Τμήμα ΣΤ' (Μητρώου και Εγγραφής Φορολογουμένων)

Τηλ. επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων: 210-3375885

Τελευταία ενημέρωση: 7/5/2015

1. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη χορήγηση ΑΦΜ σε φυσικά, νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες;

- Απαιτούμενο δικαιολογητικό για τη χορήγηση ΑΦΜ στα φυσικά πρόσωπα αποτελεί το στοιχείο ταυτότητας, πρωτότυπο του οποίου επιδεικνύεται στον αρμόδιο υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. και κατατίθεται ευκρινές φωτοαντίγραφο αυτού.

- Πιστοποιητικό γέννησης για τα φυσικά πρόσωπα που στερούνται ταυτότητας (ανήλικοι)

- Η χορήγηση ΑΦΜ στα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες διενεργείται με τις διαδικασίες της

έναρξης εργασιών. Τα απαιτούμενα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά ορίζονται στην ΠΟΛ 1006/31-12-2013 (ΦΕΚ 19B/2014) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

2. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη χορήγηση ΑΦΜ σε αλλοδαπούς;

- Διαβατήριο ή Ταυτότητα για πολίτες χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Το διαβατήριό τους σε ισχύ οι υπήκοοι τρίτων χωρών. Στην περίπτωση που τα στοιχεία τους δεν αναγράφονται σε αυτό με λατινικούς χαρακτήρες, κατατίθεται ευκρινές φωτοαντίγραφο διαβατηρίου, μεταφρασμένο από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

- Εφόσον οι αλλοδαποί, υπήκοοι τρίτων χωρών, είναι κάτοικοι Ελλάδας προσκομίζεται επιπλέον και η άδεια διαμονής τους σε ισχύ.

3. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη λήψη ΑΦΜ από φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες;

Για τους Έλληνες το δελτίο ταυτότητάς τους και για τους αλλοδαπούς υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα το διαβατήριό τους σε ισχύ και η άδεια διαμονής σε ισχύ ή το στοιχείο που αποδεικνύει ότι διαμένουν νόμιμα στη χώρα.

Αν η δήλωση για την απόδοση ΑΦΜ κατατίθεται από τρίτο πρόσωπο, προσκομίζεται εξουσιοδότηση, με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του δηλούντος από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή Κ.Ε.Π. και κατατίθεται και ευκρινές φωτοαντίγραφο του αποδεικτικού μέσου ταυτότητας του υπόχρεου.

4. Εάν όλοι πρέπει να έχουν ΑΦΜ;

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 της ΠΟΛ 1006/2013 (ΦΕΚ19/Β/2014) απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, ορίζονται τα φυσικά, νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, ημεδαπά και αλλοδαπά, στα οποία αποδίδεται υποχρεωτικά ΑΦΜ.

5. Ποιες οι συνέπειες της ύπαρξης διπλού ΑΦΜ;

Όποιος κατέχει περισσότερους από έναν ΑΦΜ υπόκειται σε πρόστιμο που ορίζεται σε δύο χιλιάδες πεντακόσια (2500) ευρώ βάσει των διατάξεων του άρθρου 54 του ν.4174/13, όπως ισχύει.

6. Εάν ο ΑΦΜ μετά τη διακοπή εργασιών μιας επιχείρησης συνεχίζει να υφίσταται ή όχι;

Μετά τη διακοπή εργασιών ατομικής επιχείρησης, το φυσικό πρόσωπο εξακολουθεί να χρησιμοποιεί τον ΑΦΜ του, για τις φορολογικές του υποχρεώσεις και τις προσωπικές του συναλλαγές.

Στην περίπτωση διακοπής εργασιών νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας ο ΑΦΜ απενεργοποιείται και χρησιμοποιείται μόνο, για την υποβολή των δηλώσεων που αφορούν σε χρήση πριν τη διακοπή, ενώ η Φορολογική Διοίκηση χρησιμοποιεί τον εν λόγω ΑΦΜ για τη βεβαίωση και την είσπραξη οφειλών του.

7. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για έναρξη επαγγέλματος;

Α) Ατομική Επιχείρηση

- Ευκρινές φωτοαντίγραφο Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας (επιδεικνύεται το πρωτότυπο).
- Τίτλος κυριότητας ή μισθωτήριο συμβόλαιο ή υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 περί δωρεάν παραχώρησης χώρου για κάθε επαγγελματική εγκατάσταση.
- Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής από αρμόδιο Ασφαλιστικό Φορέα.
- Βεβαίωση ελέγχου της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου των φυσικών προσώπων από το οικείο Επιμελητήριο, όπου απαιτείται από σχετικές διατάξεις.
- Προέγκριση ίδρυσης για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος από Δήμους και Κοινότητες όπου απαιτείται (άρθρα 80, 81 ν.3463/2006).

Τα αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα, υπήκοοι χωρών εκτός Ε.Ε., εκτός των παραπάνω δικαιολογητικών, υποβάλλουν στη Δ.Ο.Υ. και άδεια διαμονής σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.

Β) Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε.- Ε.Ε.) –Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) –Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) και Ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (Ι.Κ.Ε)

Από τις 4/4/2011 η διαδικασία σύστασης και η έναρξη εργασιών των εν λόγω εταιρειών πραγματοποιείται από τις Υπηρεσίες Μιας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3853/2010 και της Κ.Υ.Α. Κ1-802/23-3-2011, όπου, μεταξύ άλλων αναφέρονται και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έναρξη των εργασιών των εν λόγω εταιρειών.

Ως Υπηρεσίες Μιας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) για τη σύσταση των εταιρειών αυτών ορίζονται:

- α) για τις προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε.–Ε.Ε.) τα επιμελητήρια και τα πιστοποιημένα Κ.Ε.Π. και
- β) για τις κεφαλαιουχικές (Ε.Π.Ε., Α.Ε. Ι.Κ.Ε) και τις προσωπικές εταιρείες που συστήνονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, οι συμβολαιογράφοι.

8. Πότε είναι εκπρόθεσμη η έναρξη, μεταβολή ή η διακοπή δραστηριότητας και ποιες οι συνέπειες;

Κάθε φυσικό πρόσωπο, που πρόκειται να ασκήσει επιχειρηματική δραστηριότητα υποχρεούται, να υποβάλλει δήλωση έναρξης εργασιών, στον αρμόδιο υπάλληλο της Δ.Ο.Υ., πριν την πραγματοποίηση οποιασδήποτε συναλλαγής, στα πλαίσια άσκησης της επαγγελματικής του δραστηριότητας.

Τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υποβάλλουν τη δήλωση έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας εντός τριάντα (30) ημερών από την καταχώρηση του καταστατικού τους στο Γ.Ε.ΜΗ. ή στο οικείο Μητρώο ή Βιβλίο που προβλέπεται κατά περίπτωση ή από το έγγραφο σύστασής τους σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση.

Επίσης τα ανωτέρω πρόσωπα, υποχρεούνται να ενημερώνουν τη Φορολογική Διοίκηση για τις μεταβολές που αφορούν την επωνυμία, το διακριτικό τίτλο, τη διεύθυνση των επαγγελματικών τους εγκαταστάσεων, την έδρα ή το αντικείμενο της δραστηριότητας καθώς και τις λοιπές πληροφορίες που παρασχέθηκαν κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας εντός δέκα (10) ημερών από το χρόνο που έγιναν οι μεταβολές ή από το χρόνο έκδοσης της ανακοίνωσης του ΓΕΜΗ όπου απαιτείται, με την υποβολή της δήλωσης μεταβολής επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η δήλωση διακοπής εργασιών υποβάλλεται για μεν τα φυσικά πρόσωπα εντός δέκα (10) ημερών από την οριστική παύση των εργασιών τους, για δε τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη των εργασιών της εκκαθάρισης ή από την ανακοίνωση διαγραφής τους από το Γ.Ε.ΜΗ., όπου απαιτείται. Στις περιπτώσεις που τα εν λόγω πρόσωπα, δεν τίθενται σε εκκαθάριση, υποβάλλουν τη δήλωση διακοπής, εντός δέκα (10) ημερών από τη λύση τους ή την παύση των εργασιών τους, κατά περίπτωση.

Η υποβολή δήλωσης έναρξης, μεταβολής ή διακοπής εργασιών, πέραν των ανωτέρω προθεσμιών, θεωρείται εκπρόθεσμη και επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 54 του Κ.Φ.Δ. (ν.4174/2013) κατά περίπτωση.

Για την υποβολή, μετά την 1/1/2014, εκπρόθεσμων δηλώσεων πληροφοριακού χαρακτήρα που αφορούν περιόδους έως την 31/12/2013, επιβάλλονται τα πρόστιμα του άρθρου 4 του ν.2523/1997 με τον περιορισμό το καταβλητέο σε καθεμία περίπτωση ποσό, να μην ξεπερνά, το προβλεπόμενο στο άρθρο 54 παρ.2 περίπτωση α' του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (δηλαδή 100 ευρώ).

9. Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη διακοπή εργασιών λόγω θανάτου φυσικού προσώπου;

- Ληξιαρχική πράξη θανάτου.

10. Πότε αποκτά νομική προσωπικότητα η Ε.Π.Ε. ;

Με την καταχώρησή της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.).

ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Αρμόδια υπηρεσία ΓΔΕ: Διεύθυνση Εισπράξεων

Τηλ. επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων: 210-3605159, 3630573

Τελευταία ενημέρωση: 9/7/2015

1. Με ποιες νομοθετικές ρυθμίσεις δύνανται να ρυθμιστούν τα βεβαιωμένα χρέη στο Δημόσιο;

α) Με τη ρύθμιση του άρθρων 1 έως και 17 του ν.4321/2015, όπως ισχύει, ρυθμίζονται, μέχρι την 15^η Ιουλίου 2015, βεβαιωμένες οφειλές στη Φορολογική Διοίκηση, εφόσον έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες έως και την 1^η Μαρτίου 2015 και έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων αυτής μέχρι την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση, με απαλλαγή κατά ποσοστό από πρόσθετους φόρους ή τέλη του Ν.2523/1997, πρόστιμα εκπρόθεσμης υποβολής ή μη υποβολής δήλωσης ή ανακριβούς δήλωσης του Ν.4174/2013 (Κ.Φ.Δ.) που έχουν συμβεβαιωθεί με την κύρια οφειλή και από τις προσαυξήσεις και τους τόκους εκπρόθεσμης καταβολής που τις επιβαρύνουν. β) Με τη ρύθμιση του άρθρου 43 του ν. 4174/2013 ρυθμίζονται οι βεβαιωμένες οφειλές του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013) σε πρόγραμμα ρύθμισης που δεν υπερβαίνει το ένα και κατ' εξαίρεση τα δύο έτη. γ) Με τη ρύθμιση της υποπαραγράφου Α2 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 ρυθμίζονται οι βεβαιωμένες στις Δ.Ο.Υ. και τα Τελωνεία οφειλές οι οποίες έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες στο σύνολό τους ή τουλάχιστον μία δόση αυτών. δ) Με τη ρύθμιση της υποπαραγράφου Α1 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 ρυθμίζονται σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις που δύνανται να καταβάλλονται έως και την 30.6.2017 οι βεβαιωμένες έως τις 31.12.2012 στις Δ.Ο.Υ. και τα Τελωνεία οφειλές.

2. Σε περίπτωση απώλειας της ρύθμισης μπορεί να ενταχθεί κάποιος εκ νέου;

α) Ναι, για την περίπτωση της ρύθμισης του άρθρου 51 του ν. 4305/2014, εφόσον η απώλεια οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας, ο οφειλέτης μπορεί εντός 2 μηνών από την απώλειά της να υποβάλει άπαξ αίτηση επανένταξής του στη ρύθμιση μαζί με τα στοιχεία που θεμελιώνουν τη συνδρομή των λόγων ανωτέρας βίας. β) Όχι, για την περίπτωση της ρύθμισης των άρθρων 1 έως και 17 του ν.4321/2015, εφόσον αυτή απωλεσθεί μετά την 15^η Ιουλίου 2015. γ) Όχι, εάν απωλεσθούν οι ρυθμίσεις του άρθρου 43 του ν. 4174/2013 και των υποπαραγράφων Α1 & Α2 της παραγράφου Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, δεν μπορεί να υπαχθεί κάποιος εκ νέου σε ρύθμιση με τις ίδιες διατάξεις.

3. Πού υποβάλλεται η αίτηση για υπαγωγή σε πρόγραμμα ρύθμισης;

Η αίτηση υποβάλλεται, εφόσον αυτό υποστηρίζεται, ηλεκτρονικά σε εφαρμογή στη διεύθυνση του διαδικτύου www.gsis.gr του Υπουργείου Οικονομικών και κατ'εξίρρηση στο Δικαστικό Τμήμα της Δ.Ο.Υ. / Ελεγκτικού Κέντρου, ο προϊστάμενος της οποίας είναι αρμόδιος για την επιδίωξη της είσπραξης των ρυθμιζόμενων οφειλών, ή στην Επιχειρησιακή Μονάδα Είσπραξης, εφόσον το ύψος των ρυθμιζόμενων οφειλών υπερβαίνει το 1.500.000 ευρώ.

4. Πώς καταβάλλονται οι δόσεις των ρυθμίσεων;

Η καταβολή των δόσεων των ρυθμίσεων διενεργείται στους φορείς είσπραξης (Τράπεζες, ΕΛΤΑ) και σε εξαιρετικές περιπτώσεις στις Δ.Ο.Υ. (όπως η κατ'εξίρρηση καταβολή οφειλών στις Δ.Ο.Υ. με μετρητά κατά τη διάρκεια της τραπεζικής αργίας της Π.Ν.Π. ΦΕΚ 65 Α / 28.06.2015) με τη χρήση μοναδικού ανά ρυθμισμένη οφειλή κωδικού, της Ταυτότητας Ρυθμισμένης Οφειλής (ΤΡΟ). Ειδικότερα η καταβολή των δόσεων των ρυθμίσεων του ν. 4152/2013 διενεργείται με επιμέλεια του οφειλέτη με πάγια εντολή πληρωμής, εφόσον υποστηρίζεται από το φορέα είσπραξης.

5. Ποιες οι συνέπειες καθυστέρησης μίας δόσης της ρύθμισης;

α) Για τη ρύθμιση των άρθρων 1 έως και 17 του ν.4321/2015, η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με μηνιαία προσαύξηση 0,25%. β) Για τη ρύθμιση του άρθρου 51 του ν.4305/2014, η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με μηνιαία προσαύξηση 2%. γ) Για τις ρυθμίσεις του ν.4152/2013 και του άρθρου 43 του ν.4174/2013, η καθυστέρηση πληρωμής μίας δόσης των ρυθμίσεων του ν.4152/2013 συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με προσαύξηση 15%. Η καθυστέρηση δόσης μπορεί, υπό προϋποθέσεις και κατά περίπτωση, να συνεπάγεται απώλεια των ως άνω ρυθμίσεων.

6. Σε ποιες περιπτώσεις απαιτείται αποδεικτικό ενημερότητας;

Η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας καθίσταται υποχρεωτική στις εξής περιπτώσεις:

α) Για είσπραξη χρημάτων ή εξόφληση τίτλων πληρωμής από το Δημόσιο Τομέα τους δημοσίους υπολόγους και όσους ενεργούν πληρωμές με εντολή ή εξουσιοδότηση των ανωτέρω, το ποσό των οποίων υπερβαίνει ανά τίτλο πληρωμής τα 1.500 ευρώ για κάθε δικαιούχο. Στην περίπτωση καταβολής, από τους αμέσως ανωτέρω, εκχωρημένων/ενεχυριασμένων χρηματικών απαιτήσεων το αποδεικτικό ενημερότητας προσκομίζεται τόσο από τον εκχωρητή ή ενεχυράσαντα όσο και από τον εκδοχέα ή ενεχυρούχο δανειστή.

β) Για τη σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων γενικά με τις αναγνωρισμένες στην Ελλάδα τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα, εφόσον χορηγούνται με την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου, εκτός από εκείνες που χορηγούνται για αποκατάσταση ζημιών που προέρχονται από έκτακτα γεγονότα.

γ) Για τη μεταβίβαση ακινήτου εξ'επαχθούς αιτίας, γονικής παροχής, δωρεάς ή δια εκούσιου πλειστηριασμού, καθώς και για την εκούσια σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων, τη διανομή κοινών ακινήτων, την εκούσια ανταλλαγή ακινήτων και τη σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας, εφόσον στην τελευταία περίπτωση η σύμβαση καταρτίζεται μεταξύ των συγκυρίων του ακινήτου ή και τρίτων, ανεξαρτήτως, εάν τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της ανεγέρσεως.

Το αποδεικτικό ενημερότητας προσκομίζεται, αντίστοιχα, από τον μεταβιβάζοντα το ακίνητο ή τον παρέχοντα τη γονική παροχή ή δωρεά, τον παρέχοντα το εμπράγματο δικαίωμα, τους συγκύριους ή και τον αγοραστή για λογαριασμό του πωλητή στην περίπτωση αυτοσύμβασης.

δ) Για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς ανάληψης εκτέλεσης δημοσίων έργων ή προμηθειών από το Δημόσιο Τομέα.

ε) Για κάθε άλλη πράξη, συναλλαγή ή ενέργεια για την οποία απαιτείται προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας από τις εκάστοτε εν ισχύ διατάξεις.

7. Ποιες οφειλές λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας;

Όλες οι βεβαιωμένες στη Φορολογική Διοίκηση Οφειλές, συμπεριλαμβανομένων και των οφειλών από συνυποχρέωση / συνυπευθυνότητα του αιτούντα, εφόσον υπερβαίνουν τα τριάντα (30) ευρώ, καθώς και οφειλές στους Δήμους.

8. Ποιοι εξαιρούνται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού ενημερότητας;

α) Το Ελληνικό Δημόσιο, το Δημόσιο άλλων Κρατών, οι Διεθνείς Οργανισμοί, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα Ν.Π.Δ.Δ. καθώς και τα ιδρύματα που είχαν συσταθεί με το ν. 2039/1939 (Α' 455) και συνιστώνται με τις διατάξεις του Κώδικα Κοινωφελών Περιουσιών – Σχολαζουσών Περιουσιών (ν.4182/2013, Α' 185).

β) Ο σύνδικος της πτώχευσης φυσικού ή νομικού προσώπου για πράξεις ή συναλλαγές που αφορούν στην πτωχευτική περιουσία, ο εκκαθαριστής επιχείρησης για τις πράξεις της εκκαθάρισης, ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομιάς, όταν ενεργεί αποδεδειγμένα για πράξεις εκκαθάρισης της σχολάζουσας κληρονομιάς, καθώς και ο εκκαθαριστής κληρονομιάς για πράξεις ή συναλλαγές που αφορούν στην κληρονομιά.

γ) Οι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού, είτε αλλοδαποί είτε ομογενείς, που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό και διατηρούν την ελληνική υπηκοότητα, εφόσον δεν αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα.

δ) Οι δικαιούχοι είσπραξης αμοιβών ή πάγιας αντιμισθίας γενικά από παροχή εξαρτημένης εργασίας, συντάξεων, διατροφής, εξόδων παράστασης δημοσίων λειτουργιών, εξόδων νοσηλείας και κηδείας, εφόσον η πληρωμή γίνεται απευθείας στον δικαιούχο μισθωτό, συνταξιούχο ή στην οικογένειά του ή σε πρόσωπο νόμιμα εξουσιοδοτημένο.

ε) Οι δικαιούχοι ασφαλιστικών αποζημιώσεων και αποζημιώσεων από αδικοπραξία, που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση.

στ) Οι δικαιούχοι των κατά τις κείμενες διατάξεις λοιπών ακατάσχετων χρηματικών απαιτήσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται από την υπηρεσία που διενεργεί την εκκαθάριση.

Προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας δεν απαιτείται και προκειμένου για τη σύσταση εμπράγματος δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου.

9. Από πού χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας;

Το αποδεικτικό ενημερότητας χορηγείται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου στη διεύθυνση του διαδικτύου www.gsis.gr του Υπουργείου Οικονομικών, και εάν αυτό δεν είναι εφικτό, τότε χορηγείται από οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. ή Ελεγκτικό Κέντρο. Ο

συναλλασσόμενος απαλλάσσεται ο ίδιος της υποχρέωσης προσκόμισης του αποδεικτικού ενημερότητας στους φορείς και τις υπηρεσίες που έχουν πιστοποιηθεί να το ζητούν και να το λαμβάνουν ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, εφόσον αυτό υποστηρίζεται. Οι φορολογούμενοι μπορούν να ζητούν και να λαμβάνουν το αποδεικτικό ενημερότητας και από τα Γραφεία Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων (ΓΕΦ) της Φορολογικής Διοίκησης και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ).

10. Τι αναγράφεται στην αίτηση για τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας;

- α) αν υποβάλλεται από φυσικό πρόσωπο, ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, Αριθμός Φορολογικού Μητρώου, διεύθυνση επαγγέλματος και κατοικίας, αριθμός δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου, αν πρόκειται για αλλοδαπούς,
- β) αν υποβάλλεται από νομικό πρόσωπο, επωνυμία, διεύθυνση και Αριθμός Φορολογικού Μητρώου,
- γ) ο σκοπός για τον οποίο ζητείται,
- δ) ο φορέας ή η υπηρεσία στην οποία θα κατατεθεί,
- ε) εφόσον ο φορολογούμενος έχει συνολικές βεβαιωμένες οφειλές μεγαλύτερες των τριάντα (30) ευρώ και αιτείται το αποδεικτικό για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού, αναγράφεται και το συγκεκριμένο ακίνητο με τον Αριθμό Ταυτότητας Ακινήτου (Α.Τ.ΑΚ.), εφόσον υφίσταται. Αν το αποδεικτικό αιτείται για είσπραξη χρημάτων αναγράφονται τα στοιχεία του τίτλου πληρωμής ή οποιοδήποτε στοιχείο ταυτοποιεί την πληρωμή.

11. Ποια η διάρκεια ισχύος του αποδεικτικού;

Η διάρκεια ισχύος του αποδεικτικού ενημερότητας, ανεξαρτήτως της πράξης ή συναλλαγής για την οποία ζητείται, είναι δύο (2) μήνες, εφόσον δεν υφίστανται βεβαιωμένες οφειλές και ένας (1) μήνας, σε περίπτωση ύπαρξης μη ληξιπρόθεσμων οφειλών, οφειλών που τελούν σε αναστολή είσπραξης ή έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης ή διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής.

12. Σε ποιες περιπτώσεις χορηγείται βεβαίωση οφειλής για χρέη προς το Δημόσιο;

Αν ζητείται αποδεικτικό ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων ή μεταβίβαση ακινήτου εξ επαχθούς αιτίας και δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις χορήγησης αυτού εκδίδεται από την αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υπηρεσία βεβαίωση οφειλής η οποία κατατίθεται αντί του αποδεικτικού ενημερότητας.

13. Σε ποια περίπτωση δεν αποδίδονται τυχόν επιστροφές φόρων κλπ. στους δικαιούχους;

- α) όταν οι δικαιούχοι οφείλουν στο Δημόσιο, οπότε οι απαιτήσεις τους συμψηφίζονται αυτεπάγγελα με τις οφειλές τους,
- β) όταν το επιστρεπτέο ποσό είναι μικρότερο των πέντε (5) ευρώ, εκτός εάν από ειδική διάταξη προβλέπεται διαφορετικά,
- γ) όταν οι δικαιούχοι οφείλουν στους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης.

14. Οι Δ.Ο.Υ. μπορούν να εισπράξουν οφειλές τρίτων (Ν.Π.Δ.Δ., Λιμενικά Ταμεία κλπ.);

Ναι, εφόσον με διάταξη νόμου ή απόφαση έχει ανατεθεί στη Φορολογική Διοίκηση η είσπραξη των οφειλών τρίτων.

15. Λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση Αποδεικτικού Ενημερότητας οι οφειλές προς τρίτους που εισπράττονται από τη Φορολογική Διοίκηση;

Ναι.

16. Ρυθμίζονται οφειλές υπέρ τρίτων που εισπράττονται από τη Φορολογική Διοίκηση;

Ναι, με εξαίρεση τη ρύθμιση του άρθρου 43 του ν.4174/2013.

17. Μπορεί η Φορολογική Διοίκηση να εισπράξει οφειλές υπέρ άλλων κρατών;

Ναι, όπως οφειλές από:

α) ΦΠΑ, Εισόδημα, Φόρους Περιουσίας και λοιπούς φόρους υπέρ άλλων κρατών της ΕΕ σύμφωνα με την οδηγία 2010/24/ΕΕ (Άρθρα 296-319 του ν. 4072/2012).

β) Φόρο Εισοδήματος και άλλους φόρους στα πλαίσια διμερών διακρατικών συμβάσεων.

γ) Διάφορα είδη φόρων στα πλαίσια πολυμερών διακρατικών συμβάσεων.

18. Μπορούν να ληφθούν τα προβλεπόμενα από τον ΚΕΔΕ μέτρα για την είσπραξη οφειλών υπέρ τρίτων που εισπράττονται από τη Φορολογική Διοίκηση;

Ναι, πλην των κατασχέσεων μισθών και συντάξεων εις χείρας τρίτων.

19. Συμψηφίζονται με βεβαιωμένες οφειλές στη Φορολογική Διοίκηση α) το στεγαστικό επίδομα των φοιτητών που χορηγείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 10, παρ. 5, του ν. 3220/2004 και β) το κοινωνικό μέρισμα που χορηγείται κατά τις διατάξεις της υποπαραγράφου Α1 της παραγράφου Α του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014;

Όχι, δεν συμψηφίζεται κανένα από τα δύο.

20. Ποιά μέτρα εκτέλεσης λαμβάνονται για το μη ρυθμισμένο χρέος;

Για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο που δεν έχουν υπαχθεί σε νομοθετική ρύθμιση μπορεί να ληφθούν, κατά την κρίση του Προϊσταμένου της αρμόδιας για την επιδίωξη της οφειλής Υπηρεσίας, τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 9 του ΚΕΔΕ και είναι:

α) κατάσχεση κινητών, είτε στα χέρια του οφειλέτη, είτε κινητών και απαιτήσεων γενικώς του οφειλέτη που βρίσκονται στα χέρια τρίτου,

β) κατάσχεση ακινήτων,

Εκτός των ανωτέρω είναι δυνατή, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία η λήψη σε βάρος του οφειλέτη του Δημοσίου, διοικητικών, ασφαλιστικών και δικαστικών μέτρων.

21. Ποιά είναι η προδικασία πριν τη λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης;

Για οφειλές για τις οποίες αποκτάται εκτελεστός τίτλος από 1/1/2014 και εξής και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ), καθώς και του ν.δ 356/1974 (ΚΕΔΕ), πριν από τη διενέργεια οποιασδήποτε πράξης εκτέλεσης καθίσταται υποχρεωτική η κοινοποίηση από τη φορολογική διοίκηση ατομικής ειδοποίησης καταβολής οφειλής/υπερήμερίας κατ' άρθρο 47 και 7 των ανωτέρω νόμων αντίστοιχα, με εξαίρεση την κατάσχεση χρηματικών απαιτήσεων στα χέρια του φορολογούμενου ή τρίτου.

22. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που τίθεται σε κίνδυνο η είσπραξη της οφειλής, η Φορολογική Διοίκηση δύναται να παρακάμψει την τήρηση της ανωτέρω προδικασίας;

Ναι, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του επείγοντος και σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατ' άρθρο 49 ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ).

23. Ποιες είναι οι συνέπειες της κατάσχεσης ακινήτου;

Από την ημέρα επίδοσης στον οφειλέτη αντιγράφου της έκθεσης κατάσχεσης, αυτός στερείται του δικαιώματος ελεύθερης διάθεσης του ακινήτου και των συστατικών στοιχείων του ακινήτου ακόμη και εάν αυτά δεν περιγράφονται στην έκθεση κατάσχεσης ή αν ήταν παρών ο οφειλέτης κατά την κατάσχεση, από τότε.

24. Η έκθεση κατάσχεσης σημαίνει και πλειστηριασμό;

Όχι.

25. Πότε υποχρεούται ο Προϊστάμενος Δ.Ο.Υ. να εκδώσει πρόγραμμα πλειστηριασμού;

Εφ' όσον ο οφειλέτης δεν έχει εντάξει τις οφειλές του σε πρόγραμμα ρύθμισης, μετά την παρέλευση σαράντα ημερών και το αργότερο σε τέσσερις μήνες από την κατάσχεση ορίζει ημερομηνία πλειστηριασμού το αργότερο σε πέντε μήνες από την ημερομηνία έκδοσης του προγράμματος. Εάν δεν διενεργηθεί ο πλειστηριασμός την ορισθείσα με το πρόγραμμα ημέρα, εκδίδει νέο πρόγραμμα το αργότερο εντός έτους από την ημέρα που ο πλειστηριασμός δεν διενεργήθηκε ή ανεστάλη και ορίζει νέα ημερομηνία κατά τα ανωτέρω. Οι ανωτέρω προθεσμίες δεν τηρούνται εφ' όσον συντρέχει σπουδαίος λόγος που αναφέρεται σε αιτιολογημένη έκθεση του Προϊσταμένου Δ.Ο.Υ.

26. Η έκδοση προγράμματος πλειστηριασμού μετά την πάροδο των νομίμων προθεσμιών επιφέρει ακυρότητα αυτού;

Όχι.

27. Με ποιο τρόπο επιτυγχάνεται η αναστολή εκτέλεσης του εκδοθέντος προγράμματος πλειστηριασμού;

Με την ένταξη του οφειλέτη σε πρόγραμμα ρύθμισης των οφειλών του σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις ή με την έκδοση δικαστικής απόφασης περί αναστολής του.

28. Πότε μεταβιβάζεται η κυριότητα πλειστηριασθέντος ακινήτου στον υπερθεματιστή;

Μετά την μεταγραφή της περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης στο οικείο Υποθηκοφυλακείο ή Κτηματολογικό Γραφείο. Μέχρι τότε η κυριότητα παραμένει στον κύριο του ακινήτου.

29. Υποβάλλεται αίτηση ποινικής δίωξης για μη καταβολή χρεών προς το Δημόσιο και από ποιόν;

Ναι, υποβάλλεται υποχρεωτικά από τον Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. που έχει την αρμοδιότητα για την επιδίωξη είσπραξης της οφειλής προς τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών της έδρας του, εφ' όσον δεν καταβάλλονται τα βεβαιωμένα στη Φορολογική Διοίκηση χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τεσσάρων μηνών και υπερβαίνουν το συνολικό ποσό των πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000), προερχομένων από κάθε αιτία στο οποίο συμπεριλαμβάνονται οι κάθε είδους τόκοι, προσαυξήσεις και πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής μέχρι την ημερομηνία σύνταξης του πίνακα χρεών.

30. Πότε αναστέλλεται η εκτέλεση της επιβληθείσας ποινής;

Στην περίπτωση που ο οφειλέτης εντάξει τις οφειλές του σε πρόγραμμα ρύθμισης και για όσο χρονικό διάστημα τηρούνται οι όροι αυτής, μέχρι την εξόφληση της οφειλής για την οποία εκδόθηκε η καταδικαστική απόφαση.

31. Μπορεί να κριθεί ατιμώρητη από την αρμόδια Εισαγγελική Αρχή η πράξη της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο;

Ναι, εάν το ποσό που οφείλεται εξοφληθεί μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης σε οποιονδήποτε βαθμό.

32. Μετά την επιβολή από το Δημόσιο ή από οποιονδήποτε τρίτο κατάσχεσης σε περιουσιακό στοιχείο του οφειλέτη, μπορεί να επιβληθεί άλλη κατάσχεση για άλλες οφειλές προς το Δημόσιο στο ίδιο περιουσιακό στοιχείο;

Ναι.

33. Είναι δυνατή η άρση κατάσχεσης και η εξάλειψη υποθήκης επί ακινήτου για χρέη προς το Δημόσιο;

Ναι, μετά την εξόφληση ή τη διαγραφή του χρέους για το οποίο επιβλήθηκε το μέτρο ή μετά την έκδοση απόφασης από το αρμόδιο όργανο με συγκεκριμένους κατά περίπτωση, όρους αποδέσμευσης.

34. Ποιο είναι το ελάχιστο ποσό οφειλής προς το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα και τρίτους για το οποίο δεν λαμβάνονται αναγκαστικά μέτρα κατά των οφειλετών;

Δεν επιβάλλεται κατάσχεση ακινήτων καθώς και κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη, κατά των οφειλετών που έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές από κάθε αιτία (για την καταβολή των οποίων ευθύνεται ως πρωτοφειλέτης, συνυπόχρεος, εγγυητής κλπ) συνολικού ποσού 500 ευρώ, πλην του μέτρου της κατάσχεσης στα χέρια τρίτων το οποίο επιβάλλεται για ποσά μεγαλύτερα των πενήντα ευρώ (50). Στο ανωτέρω ποσό δεν περιλαμβάνονται οι προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, οι τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής ή και πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 6 του ΚΕΔΕ, καθώς και των άρθρων 53 και 57 ν. 4174/2013.

Αναγκαστικά μέτρα που έχουν επιβληθεί μέχρι και 6/4/2014, (προηγούμενη ημέρα ισχύος των διατάξεων αυτών) για ληξιπρόθεσμες οφειλές κατά το χρόνο επιβολής τους, μικρότερες του ανωτέρω ποσού των πεντακοσίων (500) ευρώ, αίρονται μόνο εφόσον υποβληθεί αίτηση από τον οφειλέτη.

35. Ποιο είναι το ελάχιστο ποσό για το οποίο δεν επιτρέπεται η επιβολή κατάσχεσης επί μισθών, συντάξεων ή ασφαλιστικών βοηθημάτων οφειλετών του Δημοσίου;

Δεν χωρεί κατάσχεση μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων που καταβάλλονται περιοδικά, εφόσον το συνολικό ποσό αυτών μηνιαίως, αφαιρουμένων των υποχρεωτικών εισφορών είναι μικρότερο των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, στις περιπτώσεις δε που υπερβαίνει το ποσό αυτό επιτρέπεται η κατάσχεση επί του 1/4 αυτών, το εναπομένον όμως ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ.

Οι κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί μέχρι και 6/4/2014, (προηγούμενη ημέρα ισχύος των διατάξεων αυτών) και εμπίπτουν στο κατά τα ανωτέρω ακατάσχετο ποσό, αίρονται ή περιορίζονται κατά περίπτωση μετά από αίτηση του οφειλέτη, στην οποία επισυνάπτονται τα απαραίτητα στοιχεία από τα οποία προκύπτει το συνολικό ύψος των αποδοχών ή των συντάξεων.

36. Ποιο είναι το ελάχιστο ποσό κατάθεσης σε πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο είναι ακατάσχετο;

Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα σε ένα και μοναδικό ατομικό ή κοινό λογαριασμό είναι ακατάσχετες μέχρι του ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1500) ευρώ για κάθε φυσικό πρόσωπο και σε ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής απαιτείται η υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης, με την οποία γνωστοποιείται από το φυσικό πρόσωπο ένας μοναδικός λογαριασμός. Στην περίπτωση που υπάρχει λογαριασμός περιοδικής πίστωσης μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων γνωστοποιείται αποκλειστικά και μόνο ο λογαριασμός αυτός.

37. Είναι δυνατή η άρση επιβληθεισών κατασχέσεων στα χέρια τρίτων;

Ναι, εφόσον:

1.εξοφληθεί το ποσόν για το οποίο εκδόθηκε το κατασχετήριο στα χέρια τρίτου.

2.έχει υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης τμηματικής καταβολής οφειλών του άρθρου 51 του ν.4305/2014 το οποίο τηρείται και συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) έχει εξοφληθεί ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) της αρχικής βασικής ρυθμιζόμενης οφειλής,

β) έχει υποβληθεί σχετική αίτηση από τον οφειλέτη,

γ) έχει εξεταστεί κατά περίπτωση η συνδρομή των προϋποθέσεων υπαγωγής στη ρύθμιση και μη απώλειας αυτής όπως ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 51 του ν.4305/2014,

δ) η επιβληθείσα κατάσχεση αφορά αποκλειστικά χρέη που έχουν υπαχθεί και εξοφληθεί στο πλαίσιο των διατάξεων της ρύθμισης του Ν.4305/2014 και δεν περιλαμβάνει άλλα χρέη που δεν έχουν εξοφληθεί.

3.Έχει υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης βάσει των διατάξεων των άρθρων 1-17 του Ν.4321/2015 «Ρυθμίσεις για την επανεκκίνηση της οικονομίας» και συντρέχουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) έχει εξοφληθεί ποσοστό 25% της αρχικής βασικής ρυθμιζόμενης οφειλής πριν από οποιαδήποτε απαλλαγή, στο οποίο δεν συμπεριλαμβάνεται το ποσόν της προκαταβολής του άρθρου 15 του Ν.4321/2015,

β) έχει υποβληθεί σχετική αίτηση από τον οφειλέτη,

γ) έχει εξεταστεί κατά περίπτωση η συνδρομή των προϋποθέσεων υπαγωγής στη ρύθμιση και μη απώλειας αυτής όπως αναφέρονται στα σχετικά κεφάλαια της Α.Υ.Ο.ΠΟΛ.1080/7-4-2015 «Ειδικά θέματα και λεπτομέρειες εφαρμογής της ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών στη φορολογική διοίκηση του Ν.4321/2015 (ΦΕΚ 32^Α/21-3-2015)»,

δ) η επιβληθείσα κατάσχεση αφορά αποκλειστικά χρέη που έχουν υπαχθεί και εξοφληθεί στο πλαίσιο των διατάξεων του Ν.4321/2015 και δεν περιλαμβάνει άλλα χρέη που δεν έχουν εξοφληθεί.

Λοιπές επιβληθείσες κατασχέσεις στα χέρια τρίτων για τις οποίες δεν συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις, δεν αίρονται.

38. Μπορούν να ρυθμιστούν χρέη πτωχών οφειλετών προς το Δημόσιο;

Ναι, οι πτωχοί οφειλέτες μπορούν, υποβάλλοντας την αίτηση και τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην/στις υπηρεσία/ες της Φορολογικής Διοίκησης που είναι αρμόδια/ες για την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλών του, να τα υπάγουν σε :

α) ρύθμιση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απάντηση της ερώτησης υπ' αριθ. 1 της παρούσας ενότητας.

β) ρύθμιση των πτωχευτικών χρεών τους κατά τις διατάξεις του άρθρου 62 Α του Κ.Ε.Δ.Ε. (σε συνδυασμό με την παρ. 9 του άρθρου 8 του ν. 4224/2013-ΦΕΚ 288 Α'), με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων μετά από γνωμοδότηση : 1) της Επιτροπής του άρθρου 9 του ν. 2386/1996, εφόσον το συνολικό βασικό χρέος δεν υπερβαίνει το ποσό των 600.000 ευρώ και 2)

του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εφόσον το συνολικό βασικό χρέος υπερβαίνει το ποσό των 600.000 ευρώ. (σχετ. εγκύκλιοι : ΠΟΛ. 1118/2003, 1148/2006).

39. Μπορεί ένας οφειλέτης να ζητήσει τη συμμετοχή του Δημοσίου στη σύναψη συμφωνίας συνδιαλλαγής ή εξυγίανσης (άρθρα 99 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα) ;

Ναι, υποβάλλοντας άμεσα αίτηση για συμμετοχή του Δημοσίου σε συμφωνία συνδιαλλαγής ή εξυγίανσης με τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην/στις υπηρεσία/ες της Φορολογικής Διοίκησης που είναι αρμόδια/ες για την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλών του. Αρμόδιος να αποφασίζει είναι ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων, μετά από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 6 περ. α' του ν. 3808/2009 και την ΚΥΑ Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομικών Δ6Α 1015213 ΕΞ/28-1-2013, σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4013/2011 (σχετ. εγκύκλιοι : ΠΟΛ. 1087/2010, 1188/2012, 1068/2013).

40. Σε περίπτωση που ο οφειλέτης έχει πετύχει : α) τη σύναψη συμφωνίας συνδιαλλαγής με πιστωτές του χωρίς τη συμμετοχή του Δημοσίου ή β) τη σύναψη συμφωνίας εξυγίανσης με πιστωτές του, χωρίς να συμμετέχει το Δημόσιο και χωρίς να δεσμεύεται από τη συμφωνία με οποιονδήποτε τρόπο το Δημόσιο ως πιστωτής και οι συμφωνίες αυτές επικυρώθηκαν από το αρμόδιο Δικαστήριο, υπάρχει δυνατότητα του οφειλέτη για ρύθμιση των χρεών του προς το Δημόσιο;

Ναι, ο οφειλέτης, εφόσον πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις, μπορεί, υποβάλλοντας σχετική αίτηση με τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην/στις υπηρεσία/ες της Φορολογικής Διοίκησης που είναι αρμόδια/ες για την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλών του, να υπαχθεί σε ρύθμιση αυτών κατά τις διατάξεις του άρθρου 62 Α του Κ.Ε.Δ.Ε. (σε συνδυασμό με την παρ. 9 του άρθρου 8 του ν. 4224/2013-ΦΕΚ 288 Α'), με απόφαση δηλαδή του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής του άρθρου 9 του ν. 2386/1996, ανεξαρτήτως ύψους οφειλής, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 6 περ. α' του ν. 3808/2009, σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4013/2011 (σχετ. εγκύκλιοι : ΠΟΛ. 1087/2010, 1188/2012).

41. Ποιά δικαιολογητικά απαιτούνται για την νομιμοποίηση του δικαιούχου στις περιπτώσεις επιστροφής χρημάτων, καθώς και εξόφλησης τίτλων πληρωμής ;

Τα δικαιολογητικά ορίζονται στην Α.Υ.Ο.1109228/8434/Δ0016/08.12.2006 ΠΟΛ 1140 (ΦΕΚ 1862/Β/22.12.2006), όπως τροποποιήθηκε με την Α.Υ.Ο. ΠΟΛ 1116/2013 (ΦΕΚ 1296/Β/2013), «Δικαιολογητικά εξόφλησης τίτλων πληρωμής ή επιστροφής- εξόφληση με εντολή μεταφοράς – ρυθμίσεις θεμάτων εξόφλησης τίτλων πληρωμής ή επιστροφής». Η επιστροφή των χρημάτων και η εξόφληση των τίτλων πληρωμής πραγματοποιούνται με εντολή μεταφοράς στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου(απαιτείται γνωστοποίηση του IBAN).

42. Πού μπορούν να πληρώσουν οι φορολογούμενοι τις βεβαιωμένες στις Δ.Ο.Υ. οφειλές ;

Συμφώνα με την Απόφαση ΠΟΛ 1212/2013 όπως ισχύει, οι φορολογούμενοι υποχρεούνται να εξοφλούν τις οφειλές τους στους φορείς είσπραξης (Τράπεζες και τα ΕΛ.ΤΑ.) όπως ορίζονται στην υπ αριθ. Δ5Α1123655/2013 Α.Υ.Ο, με την χρήση μοναδικού κωδικού για κάθε βεβαιωμένη οφειλή, ο οποίος ονομάζεται «Ταυτότητα Οφειλής» (Τ.Ο.) και «Ταυτότητα Ρυθμισμένης Οφειλής» (Τ.Ρ.Ο.) για τις οφειλές που τελούν σε νομοθετική ρύθμιση ή διευκόλυνση τμηματικής καταβολής. Ο κωδικός αυτός ακολουθεί την οφειλή μέχρι την εξόφλησή της. Οι Τράπεζες ή τα ΕΛ.ΤΑ. που συμμετέχουν στην είσπραξη, δεν μπορούν να αρνηθούν την είσπραξη, εάν ο υπόχρεος προς καταβολή δεν τηρεί λογαριασμό σε αυτά, ούτε να του επιβάλουν, κάποιας μορφής οικονομική επιβάρυνση.

43. Πώς πραγματοποιείται η πληρωμή των βεβαιωμένων οφειλών με την Ταυτότητα οφειλής (Τ.Ο.);

Ο οφειλέτης δύναται να καταβάλει είτε το σύνολο είτε μέρος της οφειλής ή των δόσεων αποπληρωμής αυτής, επιλέγοντας το Τραπεζικό Ίδρυμα ή τα ΕΛ.ΤΑ. που επιθυμεί, καθώς και τον τρόπο πληρωμής (πληρωμή σε κατάσταση ή χρήση των εναλλακτικών τρόπων πληρωμής που παρέχονται από τους φορείς είσπραξης). Η δυνατότητα που δίνεται για πληρωμή μέρους δόσης, δεν συνεπάγεται και απαλλαγή από τις ισχύουσες διατάξεις περί μη εμπρόθεσμης καταβολής οφειλής.

44. Πού μπορεί ο φορολογούμενος να βρει τους κωδικούς Τ.Ο. (Ταυτότητα Οφειλής) και Τ.Ρ.Ο. (Ταυτότητα Ρυθμισμένης Οφειλής) ;

Ο υπόχρεος προς καταβολή ενημερώνεται για τους κωδικούς Τ.Ο. και Τ.Ρ.Ο. με τους παρακάτω τρόπους: α) Με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας, στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.), www.gsis.gr, παρέχεται η δυνατότητα στον εγγεγραμμένο χρήστη να λαμβάνει πληροφορίες για τις οφειλές και τις τυχόν ρυθμίσεις του, για τους κωδικούς Τ.Ο. και Τ.Ρ.Ο. που αντιστοιχούν σε αυτές, όπως και η δυνατότητα εκτύπωσης των κωδικών αυτών. β) Για κάθε νέα οφειλή, που βεβαιώνεται, για ενημέρωση του φορολογούμενου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 του Κ.Ε.Δ.Ε, εκδίδεται η ατομική ειδοποίηση από την Δ.Ο.Υ., ή τη Γ.Γ.Π.Σ., στην οποία αναγράφεται και ο κωδικός Ταυτότητας Οφειλής (Τ.Ο.).

45. Πώς μπορεί κάποιος να προμηθευτεί ένα παράβολο;

Η προμήθεια παραβόλων μπορεί να γίνει είτε από την Δ.Ο.Υ., είτε μέσω της εφαρμογή του e-Παραβόλου.

46. Τί είναι το e-παράβολο;

Το ηλεκτρονικό παράβολο είναι ένας μοναδικός ψηφιακός κωδικός που χορηγείται μέσω του διαδικτυακού τόπου της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.), www.gsis.gr (e-Παράβολο).

47. Από πού γίνεται η προμήθεια ενός e-παραβόλου;

Κάθε ενδιαφερόμενος (φυσικό ή μη φυσικό πρόσωπο) μπορεί να ζητήσει τη χορήγηση παραβόλου σε ηλεκτρονική μορφή είτε μέσω της σχετικής εφαρμογής, είτε από τα Κ.Ε.Π (Κ.Υ.Α. με αριθ.πρωτ.ΔΟΛΚΕΠ/Φ15/19/οικ14290/2014). Πρόσβαση στην ηλεκτρονική εφαρμογή έχουν πιστοποιημένοι και μη χρήστες.

48. Πού πληρώνεται το e-παράβολο;

Το e-παράβολο πληρώνεται στους φορείς είσπραξης (Τράπεζες και τα ΕΛ.ΤΑ.), όπως ορίζονται στην υπ αριθ. Δ5Α1123655/2013 Α.Υ.Ο..Ο ενδιαφερόμενος καταβάλει το συγκεκριμένο ποσό στον φορέα είσπραξης που επιθυμεί, γνωστοποιώντας τον μοναδικό ψηφιακό κωδικό (πληρωμή σε κατάσταση ή χρήση των εναλλακτικών τρόπων πληρωμής που παρέχονται από τους φορείς είσπραξης). Το αργότερο εντός δύο εργάσιμων ημερών από την πληρωμή ενεργοποιείται ο κωδικός του e-Παραβόλου προς χρήση.Εναλλακτικά, η πληρωμή μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη χρήση πιστωτικής ή χρεωστικής κάρτας Ελληνικών Τραπεζών, μέσω της διαδικτυακής πύλης της Γ.Γ.Π.Σ.. Στην περίπτωση αυτή ο κωδικός του παραβόλου ενεργοποιείται άμεσα προς χρήση.

49. Μπορεί κάποιος να αγοράσει ένα e-παράβολο εάν δεν έχει Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) ;

Ναι, είναι δυνατή η προμήθεια e-παραβόλου και χωρίς την ύπαρξη Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.).

50. Μπορεί να γίνει επιστροφή των χρημάτων ενός e-παραβόλου που δεν έχει χρησιμοποιηθεί;

Ναι, είναι δυνατή η επιστροφή των χρημάτων ενός e-παραβόλου που δεν έχει χρησιμοποιηθεί, όμως **προσοχή** δεν πραγματοποιείται επιστροφή e-παράβολου εάν δεν έχει συμπληρωθεί, κατά την υποβολή του αιτήματος για την χορήγησή του, το πεδίο με τον Α.Φ.Μ..

Η επιστροφή του e-παραβόλου πραγματοποιείται με τους παρακάτω τρόπους :

- Εάν κάποιος είναι πιστοποιημένος χρήστης και δεν έχει καταθέσει το e-παράβολο στην αρμόδια υπηρεσία, του δίνεται η δυνατότητα μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής, αφού αναζητήσει το συγκεκριμένο παράβολο, να υποβάλει αίτηση ολικής επιστροφής των χρημάτων που κατέβαλε. Προϋπόθεση αποτελεί η δήλωση του τραπεζικού λογαριασμού.
- Όταν κάποιος δεν είναι πιστοποιημένος χρήστης του TAXISNET, πρέπει να καταθέσει το e-παράβολο στην υπηρεσία, για την οποία το είχε εκδώσει, και εκείνη αφού ελέγξει τις απαραίτητες προϋποθέσεις, δεσμεύει το παράβολο και στη συνέχεια επιβεβαιώνει την επιστροφή του συνολικού ποσού ή μέρους του ποσού που έχει καταβληθεί.

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Αρμόδια υπηρεσία ΓΓΔΕ: Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών

Τηλ. επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων: 210-9521140

Τελευταία ενημέρωση: **3/7/2015**

Α. Ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (πρώην Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης) στο πλαίσιο της ειδικής διοικητικής διαδικασίας

1. Πότε και γιατί υποβάλλονται οι ενδικοφανείς προσφυγές;

Οι ενδικοφανείς προσφυγές υποβάλλονται για την επανεξέταση των πράξεων της φορολογικής διοίκησης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.

Στόχος είναι η επίλυση των φορολογικών διαφορών σε σύντομες προθεσμίες, ώστε να επιτυγχάνεται η συντομότερη είσπραξη δημοσίων εσόδων και η αποσυμφόρηση των διοικητικών δικαστηρίων από υποθέσεις που μπορούν να επιλυθούν σε επίπεδο φορολογικής διοίκησης.

2. Ποια υπηρεσία είναι αρμόδια για την εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών;

Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

Η Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών (ειδική αποκεντρωμένη υπηρεσία, επιπέδου Διεύθυνσης, υπαγόμενη απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων) μετονομάστηκε σε Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών με την αριθ. Δ6Α 1198069 ΕΞ 2013/30-12-2013 (Φ.Ε.Κ. 3367 Β'/31-12-2013) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών ασκεί, μεταξύ άλλων που της ανατέθηκαν μεταβατικώς και περιστασιακά, και εκτός της κύριας αρμοδιότητάς της, που είναι η επανεξέταση των πράξεων της φορολογικής διοίκησης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, κατόπιν υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής, υποχρεωτικά προ της άσκησης δικαστικής προσφυγής, τις κατωτέρω αρμοδιότητες:

α) Την εξέταση αιτημάτων αναστολής της καταβολής του 50% του αμφισβητούμενου ποσού της προσβαλλόμενης με την ενδικοφανή προσφυγή πράξης.

β) Την επανεξέταση, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας κατόπιν υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής, των αποφάσεων της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.2523/1997, για τη μερική άρση των μέτρων διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου, συνεπεία των οποίων αναβιώνει η επιβολή αυτών σε χρόνο μεταγενέστερο της έναρξης ισχύος του Κώδικα

Φορολογικής Διαδικασίας, εφόσον δεν έχει ασκηθεί προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων κατά αυτών και με την προϋπόθεση ότι το αίτημα επανεξέτασης υποβάλλεται εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την αναβίωση των μέτρων.

γ) Την επανεξέταση υποθέσεων, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 66 του Κ.Φ.Δ., που αναπέμπονται στη Φορολογική Διοίκηση με απόφαση διοικητικού δικαστηρίου για να τηρηθεί η διαδικασία διοικητικής επίλυσης της διαφοράς. Ειδικότερα, σε περίπτωση έκδοσης απόφασης διοικητικού δικαστηρίου με την οποία κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση ενδίκου βοηθήματος ή μέσου και αναπέμπεται η υπόθεση στη Φορολογική Διοίκηση για να τηρηθεί η διαδικασία διοικητικής επίλυσης της διαφοράς (και επειδή η διαδικασία αυτή καταργήθηκε για πράξεις που εκδίδονται από 1.8.2013 και εφεξής), η υπόθεση εξετάζεται από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 του Κ.Φ.Δ., εκτός εάν ο φορολογούμενος αποδεχθεί την προσβαλλόμενη πράξη εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της δικαστικής απόφασης ή σχετικής πρόσκλησης της Φορολογικής Διοίκησης. Στις περιπτώσεις αυτές οι υποθέσεις διαβιβάζονται οίκοθεν από τη φορολογική αρχή στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας που ορίζεται στις ΠΟΛ 1002/31.12.2013 και 1069/4.3.2014 (δηλαδή χωρίς να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή από τον φορολογούμενο) και στη συνέχεια ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στην περ. 95 του άρθρου 1 της υπ' αριθ. Δ6Α 1036682 ΕΞ 2014/25.2.2014 Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ 478Β'/26-2-2014) «*Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότηση υπογραφής "Με Εντολή Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων" σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης*», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. Δ6Α 1054391 ΕΞ 2014/1.4.2014 (ΦΕΚ 796 Β'/01-04-2014) όμοια Απόφαση.

Αυτοτελή Τμήματα της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών που εδρεύουν στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης

Οι ενδικοφανείς προσφυγές που υποβάλλονται, κατά πράξεων, ρητών ή σιωπηρών, που εκδίδονται (ή συντελούνται) από την 1.4.2015 και εφεξής από τις Δ.Ο.Υ. των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας και Ηπείρου, όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα 2 του Π.Δ. 111/2014 (ΦΕΚ 178 Α'/29-8-2014) «*Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών*», εξετάζονται από τα Αυτοτελή Τμήματα Επανεξέτασης και Επανεξέτασης, Νομικής και Διοικητικής Υποστήριξης, της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, με έδρα την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης. (Σχετικές οι Δ.ΟΡΓ.Α 1159205 ΕΞ 2014/01-12-2014, ΦΕΚ Β' 3250/4.12.2014, Δ.ΟΡΓ.Α 1170232 ΕΞ 2014/30-12-2014, ΦΕΚ Β' 3586/31.12.2014, και Δ.ΟΡΓ.Α 1006534 ΕΞ 2015/19-01-2015, ΦΕΚ Β' 165/23.01.2015 Αποφάσεις της Γενικής Γραμματέως Δημοσίων Εσόδων και η ΠΟΛ 1081/6-4-2015 Εγκύκλιος ΓΓΔΕ).

Επισημαίνεται ότι στην αρμοδιότητα των ως άνω Αυτοτελών Τμημάτων της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών **δεν υπάγονται**:

α) Οι ενδικοφανείς προσφυγές που ασκούνται κατά πράξεων που εκδίδονται από το Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.) και το Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.).

β) Οι ενδικοφανείς προσφυγές που ασκούνται κατά πράξεων της φορολογικής διοίκησης με τις οποίες εφαρμόζονται διασφαλιστικά μέτρα των συμφερόντων του Δημοσίου, σύμφωνα με το άρθρο 46 του Κ.Φ.Δ.

Οι ανωτέρω ενδικοφανείς προσφυγές υπάγονται στην αρμοδιότητα των Υποδιευθύνσεων Επανεξέτασης και Νομικών Θεμάτων της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών που εδρεύουν στο Νομό Αττικής.

3. Σε ποιες περιπτώσεις και πώς μπορώ να υποβάλω ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών;

Ο υπόχρεος, εφόσον αμφισβητεί πράξεις, ρητές ή σιωπηρές, που εκδίδονται ή συντελούνται από 1/1/2014 και εφεξής σε βάρος του από τη Φορολογική Αρχή και εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (άρθρο 2 του Ν. 4174/2013) οφείλει, **πριν από την προσφυγή του στη Διοικητική Δικαιοσύνη**, να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με αίτημα επανεξέτασης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας. Η ενδικοφανής προσφυγή κατατίθεται στην αρμόδια φορολογική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

Σημειώνεται ότι για την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών δεν απαιτείται παράβολο.

3.1. Μπορώ να υποβάλω άλλου είδους διοικητική προσφυγή κατά των πράξεων που προσβάλλονται με την ενδικοφανή προσφυγή;

Όχι. Η άσκηση οποιασδήποτε άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των υποκειμένων στην ενδικοφανή προσφυγή πράξεων των φορολογικών αρχών είναι απαράδεκτη.

3.2. Μπορώ να ασκήσω προσφυγή απευθείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια κατά των πράξεων που υπόκεινται σε ενδικοφανή προσφυγή;

Όχι. Η άσκηση προσφυγής απευθείας στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια κατά των υποκειμένων στην ενδικοφανή προσφυγή πράξεων των φορολογικών αρχών είναι απαράδεκτη.

3.3. Μέσα σε ποια προθεσμία μπορώ να ασκήσω ενδικοφανή προσφυγή;

Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται κατά πράξεων των φορολογικών αρχών, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών που αρχίζει από την κοινοποίηση της πράξεως ή τη συντέλεση της παράλειψης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του Κ.Φ.Δ. ή αντίστοιχα του άρθρου 63 του Κ.Δ.Δ/μιας. Επισημαίνεται ότι η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών για την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, όπως ορίζεται στη διάταξη της παρ. 1, εδάφιο γ' του άρθρου 63 του ν. 4174/2013, αναστέλλεται για το χρονικό διάστημα από την 1η έως την 31η Αυγούστου.

3.4. Σε ποια υπηρεσία θα καταθέσω την ενδικοφανή προσφυγή;

Η ενδικοφανής προσφυγή κατατίθεται στην αρμόδια φορολογική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

➤ Σε περιπτώσεις **κατάργησης** ή αναστολής λειτουργίας, κατά περίπτωση, της φορολογικής αρχής **ή τμήματος** ή γραφείου αυτής, που εξέδωσε την πράξη, η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. υποδοχής, η οποία την διαβιβάζει στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών (δηλαδή σε περίπτωση κατάργησης ή αναστολής λειτουργίας Τμήματος Ελέγχου ή Δικαστικού, η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. υποδοχής, μόνο εφόσον η πράξη εκδόθηκε μετά από έλεγχο).

3.5. Ποιος μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή;

Η ενδικοφανής προσφυγή υποβάλλεται από τον υπόχρεο και εν γένει από κάθε πρόσωπο του άρθρου 64 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, καθώς και από όλα τα ευθυνόμενα φυσικά πρόσωπα για την καταβολή του φόρου εκ μέρους του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.5 του άρθρου 50 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013).

Ειδικότερα, η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται:

- για σχολάζουσα κληρονομιά από τον κηδεμόνα,
- για επιδικία από τον προσωρινό διαχειριστή,
- για μεσεγγύηση από το μεσεγγυούχο,
- για πτωχεύσαντα από το σύνδικο,
- για ανήλικο από τον ασκούντα τη γονική μέριμνα ή τον επίτροπο και επί πλειόνων από τον έναν από αυτούς,
- για πρόσωπο που τελεί σε δικαστική συμπαράσταση από το δικαστικό συμπαραστάτη,
- για θανόντα φορολογούμενο από τους κληρονόμους του,
- οι εκκαθαριστές για νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες σε εκκαθάριση,
- τα πρόσωπα που είναι πρόεδροι, διευθυντές, διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι, εντεταλμένοι στη διοίκηση και εκκαθαριστές των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων κατά το χρόνο της διάλυσης ή συγχώνευσής τους, καθώς και οι κατά τον χρόνο διάλυσης αυτών μέτοχοι ή εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, με ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον δέκα τοις εκατό.

Για τις όλες τις ως άνω περιπτώσεις, υποχρεωτικώς με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής συνυποβάλλονται και τα νομιμοποιητικά έγγραφα από τα οποία προκύπτουν οι παραπάνω ιδιότητες.

3.6. Ποιός μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή κατά της πράξης διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου;

Η ενδικοφανής προσφυγή κατά της πράξης διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου δύναται να υποβληθεί από τον παραβάτη σε βάρος του οποίου επιβάλλονται τα μέτρα διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου της παραγράφου 5 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, όπως ισχύει, καθώς και από τα πρόσωπα σε βάρος των οποίων επιβλήθηκαν σωρευτικά τα ανωτέρω μέτρα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.6 του άρθρου 46 του ν.4174/2013, όπως ισχύει, καθώς και του άρθρου 2 της ΠΟΛ.1282/31.12.2013.

B. Αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης

1. Με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης;

Με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει ήδη καταβληθεί το υπόλοιπο ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), εκτός αν υποβληθεί γι' αυτό και γίνει αποδεκτό αίτημα αναστολής.

Η αναστολή δεν ισχύει επί του άμεσου προσδιορισμού του φόρου, καθώς και επί πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου, που εκδίδεται με βάση στοιχεία που έχουν παρασχεθεί από τον φορολογούμενο σε φορολογική του δήλωση.

2. Με ποιο τρόπο μπορώ να υποβάλω αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης;

Ο υπόχρεος έχει δικαίωμα να υποβάλει, ταυτόχρονα με την ενδικοφανή προσφυγή και αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης.

Το αίτημα αναστολής είτε συμπεριλαμβάνεται στο έγγραφο της ενδικοφανούς προσφυγής είτε υποβάλλεται αυτοτελώς με ιδιαίτερο έγγραφο που κατατίθεται την ίδια ημέρα με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής.

Βλέπε: [Υπόδειγμα Αίτησης Αναστολής](#)

3. Ποια στοιχεία πρέπει να συνυποβάλω με την αίτηση αναστολής;

Με την αίτηση αναστολής υποβάλλονται στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και τα αποδεικτικά στοιχεία με τα οποία τεκμηριώνονται οι ισχυρισμοί του αιτούντος και απαραιτήτως υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 ν. 1599/1986 στην οποία ο αιτών δηλώνει: α) τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματά του από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος και β) την περιουσιακή του κατάσταση στην Ελλάδα και οπουδήποτε στην αλλοδαπή κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής.

Αν ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, δηλώνονται επιπλέον και τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματα από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος, καθώς και η περιουσιακή κατάσταση οπουδήποτε στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή του ή της συζύγου και των ανηλίκων τέκνων αυτού κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής.

Αν ο αιτών είναι νομικό πρόσωπο ή οποιασδήποτε μορφής νομική οντότητα, δηλώνονται επιπλέον και τα παγκόσμια έσοδα ή εισοδήματα από κάθε πηγή κατά το προηγούμενο και κατά το τρέχον έτος, καθώς και η περιουσιακή κατάσταση οπουδήποτε στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης αναστολής, των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει ο αιτών, καθώς και των φυσικών προσώπων που σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις ευθύνονται ατομικά για τις φορολογικές υποχρεώσεις του αιτούντος.

Η περιουσιακή κατάσταση περιλαμβάνει ιδίως τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε ακίνητα, τις καταθέσεις οπουδήποτε είδους και τα συναφή τραπεζικά προϊόντα, τις επενδύσεις σε κινητές αξίες, τα μηχανοκίνητα ιδιωτικά μέσα μεταφοράς, τα δάνεια και τις δωρεές, τις μετοχές, τα μερίδια, τα δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής σε κεφάλαιο σε οποιασδήποτε μορφής νομική οντότητα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του Κ.Φ.Δ. (Ν. 4174/2013) και τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε κινητά αξίας άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. **(Τα ανωτέρω πρέπει να δηλώνονται έστω και αρνητικά, δηλαδή ότι δεν υπάρχουν).**

Μαζί με την περιουσιακή κατάσταση δηλώνεται από τον αιτούντα και η εκτιμώμενη αγοραία αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται σε αυτήν. Για τα ακίνητα δηλώνεται και η αντικειμενική αξία αυτών.

Αν ο αιτών τηρεί λογιστικά βιβλία του Κ.Φ.Α.Σ. κατά τη διπλογραφική μέθοδο, με την αίτηση αναστολής συνυποβάλλονται ο τελευταίος ισολογισμός και το τελευταίο αναλυτικό ισοζύγιο γενικής λογιστικής του τρέχοντος έτους.

❖ **Αίτηση αναστολής για την οποία δεν προσκομίζονται τα προαναφερθέντα στοιχεία απορρίπτεται.**

Για το λόγο αυτό πρέπει ο αιτών να επιδεικνύει ιδιαίτερη επιμέλεια και σε κάθε περίπτωση να υποβάλει: α) την υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 ν. 1599/1986 για τα εισοδήματα και την περιουσιακή του κατάσταση με το περιεχόμενο που αναφέρεται ανωτέρω, β) εφόσον τηρεί λογιστικά βιβλία του Κ.Φ.Α.Σ. κατά τη διπλογραφική μέθοδο, να υποβάλει και τον τελευταίο ισολογισμό και το τελευταίο αναλυτικό ισοζύγιο γενικής λογιστικής του τρέχοντος έτους, καθώς και γ) να προσκομίζει κάθε άλλο αποδεικτικό στοιχείο που κρίνει αναγκαίο για την απόδειξη της ανεπανόρθωτης βλάβης που δικαιολογεί τη χορήγηση αναστολής.

4. Με την υποβολή του αιτήματος αναστολής αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής του αμφισβητούμενου ποσού;

Με την υποβολή της αιτήσεως αναστολής και μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής άλλως μέχρι την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της, δεν λαμβάνονται μέτρα αναγκαστικής είσπραξης από τη φορολογική αρχή.

5. Άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και αναστολή καταβολής του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης - Παράδειγμα:

5.1. Περίπτωση 1 (Ενδικοφανής προσφυγή χωρίς αίτημα αναστολής):

Κατά της .../...-2014 Απόφασης Επιβολής Προστίμου Κ.Β.Σ., ποσού 100.000 ευρώ υποβάλλεται εμπρόθεσμα ενδικοφανής προσφυγή χωρίς αίτημα αναστολής. Στην περίπτωση αυτή, είναι καταβλητέο άμεσα το ποσοστό 50% του αμφισβητούμενου ποσού, δηλ. 50.000 ευρώ και, εφόσον αυτό καταβληθεί, αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής του υπολοίπου 50 % (αν όμως δεν γίνει η απαιτούμενη καταβολή, είναι απαιτητό το 100% σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και δεν αποκλείεται η λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης από τη φορολογική αρχή).

5.2. Περίπτωση 2 (Ενδικοφανής προσφυγή με αίτημα αναστολής):

Κατά της .../...-2014 Απόφασης Επιβολής Προστίμου Κ.Β.Σ., ποσού 100.000 ευρώ υποβάλλεται εμπρόθεσμα ενδικοφανής προσφυγή και ταυτόχρονα υποβάλλεται αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού 50% του αμφισβητούμενου ποσού. Στην περίπτωση αυτή, με την υποβολή της αιτήσεως αναστολής και μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής ή την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της, δεν λαμβάνονται μέτρα αναγκαστικής είσπραξης για το σύνολο του αμφισβητούμενου ποσού (100.000 ευρώ).

Αν το αίτημα αναστολής γίνει δεκτό, αναστέλλεται η καταβολή του συνόλου του αμφισβητούμενου ποσού (100.000 ευρώ) μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της.

6. Σε ποιες περιπτώσεις μπορεί να γίνει δεκτό το αίτημα αναστολής;

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών δύναται να αναστείλει την πληρωμή του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης, μόνο στην περίπτωση κατά την οποία κρίνεται ότι αυτό θα είχε ως συνέπεια ανεπανόρθωτη βλάβη για τον υπόχρεο.

7. Σε πόσες ημέρες εκδίδεται απόφαση επί του αιτήματος αναστολής;

Η απόφαση επί της αιτήσεως αναστολής καταβολής εκδίδεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής.

Εάν δεν εκδοθεί απόφαση εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης στη φορολογική αρχή, η αίτηση αναστολής θεωρείται ότι έχει απορριφθεί.

8. Μέχρι πότε ισχύει η αναστολή της πληρωμής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης που χορηγείται από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών;

Η αναστολή ισχύει μέχρι την έκδοση της απόφασής επί της ενδικοφανούς προσφυγής, άλλως μέχρι την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της.

9. Σε περίπτωση άσκησης δικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής του αμφισβητούμενου ποσού;

Για την αναστολή λόγω άσκησης προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων ισχύουν ανάλογα οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 63 Κ.Φ.Δ., δηλαδή με την άσκηση της προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού 50% του αμφισβητούμενου ποσού, υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί το υπόλοιπο 50%.

Η αναστολή δεν ισχύει επί του άμεσου προσδιορισμού του φόρου, καθώς και επί πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου, που εκδίδεται με βάση στοιχεία που έχουν παρασχεθεί από τον φορολογούμενο σε φορολογική του δήλωση.

10. Η αναστολή της πληρωμής απαλλάσσει από την υποχρέωση καταβολής των τόκων λόγω εκπρόθεσμης καταβολής του φόρου;

Τυχόν αναστολή της πληρωμής **δεν απαλλάσσει** τον υπόχρεο από την υποχρέωση καταβολής των τόκων λόγω εκπρόθεσμης καταβολής του φόρου.

11. Μπορεί να υποβληθεί ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών αίτημα αναστολής εφαρμογής των μέτρων διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου;

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 της αριθ. ΠΟΛ 1282/2013 Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, ταυτόχρονα με την ενδικοφανή προσφυγή μπορεί να υποβληθεί και αίτημα αναστολής εφαρμογής των μέτρων.

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών δύναται να αναστείλει εν όλω ή εν μέρει την εφαρμογή των μέτρων, μέχρι την κοινοποίηση της απόφασής της, μόνο στην περίπτωση κατά την οποία η εφαρμογή τους θα είχε ως συνέπεια ανεπανόρθωτη βλάβη για τον αιτούντα.

Σημειώνεται ότι η προθεσμία για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής και η άσκησή της δεν αναστέλλουν την εφαρμογή των μέτρων.

Γ. Περιεχόμενο Ενδικοφανούς Προσφυγής - Συνοπτοβαλλόμενα στοιχεία

1. Ποιο είναι το περιεχόμενο της ενδικοφανούς προσφυγής;

Η ενδικοφανής προσφυγή πρέπει να αναφέρει:

- τα ακριβή στοιχεία του υπόχρεου,
- την προσβαλλόμενη πράξη,
- τους λόγους, τους ισχυρισμούς και τα έγγραφα στα οποία ο υπόχρεος βασίζει το αίτημά του,
- τη διεύθυνση στην οποία θα συντελούνται οι κοινοποιήσεις των αποφάσεων, των πράξεων και των λοιπών εγγράφων της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, την διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τα εν γένει στοιχεία επικοινωνίας του υπόχρεου.

Σε κάθε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων επικοινωνίας που επήλθε μετά την υποβολή του αιτήματος της ενδικοφανούς προσφυγής, ο υπόχρεος οφείλει να γνωστοποιεί εγγράφως αυτά στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, **διαφορετικά οι κοινοποιήσεις γίνονται νομίμως βάσει των αρχικά δηλωθέντων στοιχείων.**

Υπόχρεο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που δεν έχει την κατοικία ή την έδρα του στην Περιφέρεια Αττικής, δύναται, εφόσον επιθυμεί, με το έγγραφο της ενδικοφανούς προσφυγής, να διορίζει ως αντίκλητο, πρόσωπο που έχει την κατοικία ή τον χώρο της εργασίας του εντός αυτής και να αναφέρει τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας με αυτόν (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, επάγγελμα, διεύθυνση επικοινωνίας, τηλέφωνο, τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

Βλέπε: [Υπόδειγμα Ενδικοφανούς Προσφυγής](#)

2. Ποια στοιχεία πρέπει να συνοπτοβάλω με την ενδικοφανή προσφυγή;

Ο υπόχρεος ταυτόχρονα με την υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής, συνοπτοβάλλει στην αρμόδια φορολογική αρχή:

α. Τα έγγραφα στα οποία βασίζει το αίτημά του.

β. Ηλεκτρονικό φάκελο (σε οπτικό δίσκο – CD ή USB κλπ.), στον οποίο περιλαμβάνονται σε μαγνητική μορφή και σε οποιαδήποτε αναγνώσιμη μορφή αρχείου:

αα) η υποβληθείσα ενδικοφανής προσφυγή,

ββ) η αίτηση αναστολής σε περίπτωση αυτοτελούς υποβολής,

γγ) τα έγγραφα και δικαιολογητικά που επικαλείται (σε ηλεκτρονικά αρχεία).

- Διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται να συμπεριλαμβάνεται η έκθεση ελέγχου και η προσβαλλόμενη πράξη, τις οποίες θα αποστείλει η αρμόδια φορολογική αρχή.

γ. Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 ν. 1599/1986, με την οποία δηλώνεται το ακριβές του περιεχομένου των στοιχείων του ηλεκτρονικού φακέλου.

3. Σε ποιες περιπτώσεις θα κληθώ να εκφράσω τις απόψεις μου εγγράφως ή προφορικά ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών για τους λόγους που προβάλλονται με την ενδικοφανή προσφυγή;

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, εάν το κρίνει απαραίτητο, δύναται εντός της οριζόμενης προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, να καλεί τον υπόχρεο εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών, προκειμένου αυτός να εκφράσει τις απόψεις του εγγράφως ως προς τα σχετικά ζητήματα και τους προβαλλόμενους με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής λόγους και ισχυρισμούς.

Στις περιπτώσεις που με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής προσκομισθούν στην Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών νέα στοιχεία ή γίνει επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών, ο υπόχρεος καλείται σε ακρόαση, προκειμένου να εκφράσει εγγράφως τις απόψεις του, αναπτύσσοντας τους προβαλλόμενους με την ενδικοφανή προσφυγή λόγους και τα τυχόν συνυποβαλλόμενα σε αυτήν νέα στοιχεία ή τα επικαλούμενα με το αίτημά του νέα πραγματικά περιστατικά σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα. Ως νέα στοιχεία ορίζονται αυτά τα οποία δεν είχε στη διάθεσή της η φορολογική αρχή και δεν ήταν δυνατόν να τα λάβει υπ' όψιν της κατά το χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης. Προκειμένου να τύχουν εφαρμογής τα ανωτέρω αναφερόμενα, η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών κρίνει εάν πρόκειται για νέα στοιχεία ή όχι ή για νέα πραγματικά περιστατικά, συνεκτιμώντας τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης που έχει διαβιβασθεί από την αρμόδια φορολογική αρχή και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον κατά την κρίση της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών συντρέχει λόγος, η διενεργούμενη ακρόαση διεξάγεται και προφορικά σε καθορισμένη ώρα και ημερομηνία εντός της Υπηρεσίας, ώστε ο υπόχρεος να αναπτύξει λεπτομερέστερα τους διαλαμβανόμενους στο έγγραφο της ακρόασής του ισχυρισμούς και τα τυχόν συνυποβαλλόμενα με την ενδικοφανή προσφυγή νέα στοιχεία ή τα επικαλούμενα με το αίτημά του νέα πραγματικά περιστατικά. Ο υπόχρεος παρίσταται αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο με βάση ειδικό πληρεξούσιο έγγραφο με θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής από την κατά νόμο αρμόδια αρχή.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, ο αιτών αναμένει την κοινοποίηση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης και δεν είναι αναγκαίο να επικοινωνεί με την Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών για παροχή πληροφοριών ή συμπληρωματικών στοιχείων σχετικά με την υπό εξέταση υπόθεση.

4. Σε ποια προθεσμία εκδίδεται απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής;

Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής εκδίδεται εντός προθεσμίας **εκατόν είκοσι (120)** ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής στην αρμόδια φορολογική αρχή.

Αν εντός της κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενης προθεσμίας, δεν εκδοθεί απόφαση και δεν ενημερωθεί σχετικά ο υπόχρεος ή δεν επιδοθεί η απόφαση, τότε θεωρείται ότι η ενδικοφανής προσφυγή έχει απορριφθεί από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και ο υπόχρεος έχει λάβει γνώση αυτής της απόρριψης κατά την εκπνοή της ανωτέρω προθεσμίας.

Επισημαίνεται ότι κατά το χρονικό διάστημα από την 1η έως την 31η Αυγούστου αναστέλλεται η προθεσμία των **εκατόν είκοσι (120)** ημερών για την έκδοση αποφάσεων επί ενδικοφανών προσφυγών από την Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών.

Δ. Άσκηση προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων

1. Μπορώ να προσφύγω στα Διοικητικά Δικαστήρια κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών;

Κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παράδοσης της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης, ο υπόχρεος δύναται να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια απευθείας κατά οποιασδήποτε πράξης που εξέδωσε η Φορολογική Διοίκηση είναι απαράδεκτη.

2. Ποια είναι η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων κατά της απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών; Έχω υποχρέωση να ενημερώσω την Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών για την άσκηση προσφυγής στα Διοικητικά Δικαστήρια;

- Η προσφυγή κατατίθεται από τον υπόχρεο στη γραμματεία της έδρας του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται, εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της **Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών** ή της σιωπηρής απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής λόγω παράδοσης της προθεσμίας προς έκδοση της απόφασης (εφόσον η απόφαση αποστέλλεται με συστημένη επιστολή, θεωρείται ότι έχει νομίμως κοινοποιηθεί μετά την παρέλευση δεκαπέντε ημερών από την ημέρα αποστολής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 5 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας).

- Με επιμέλεια του υπόχρεου και επί ποινή απαραδέκτου άσκησης της προσφυγής, απαιτείται η επίδοση επικυρωμένου αντιγράφου του δικογράφου της προσφυγής στη **Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών**, με δικαστικό επιμελητή, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 48, 49 και 126 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής. Σε περίπτωση άσκησης δικαστικής προσφυγής κατά απόφασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, για υποθέσεις αρμοδιότητας των Αυτοτελών Τμημάτων που εδρεύουν στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, οι επιδόσεις των δικογράφων των προσφυγών, καθώς και των σχετικών κλήσεων από τα Διοικητικά Δικαστήρια, θα γίνονται στην έδρα αυτών (Θεσσαλονίκη) και δεν απαιτείται επίδοση και στην έδρα της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών.

3. Έχει υποχρέωση η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών για υπολογισμό του παραβόλου για την άσκηση της προσφυγής κατά απόφασής της ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Δικαστηρίου;

Όχι. Σύμφωνα με την ΠΟΛ 1192/8-9-2011, προκειμένου να υπολογισθεί και να καταβληθεί το προβλεπόμενο κατά περίπτωση ποσό παραβόλου με βάση το ποσό του αντικειμένου της διαφοράς (2% όπως ορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 277 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας) που προσδιορίστηκε με την απόφαση της **Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών**, ο υπόχρεος, κατά την κατάθεση της προσφυγής, απευθύνεται με σχετική αίτησή του, στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την αμφισβητούμενη πράξη, η οποία του χορηγεί ειδικό σημείωμα.

Ε. Διατάξεις που ισχύουν για την εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών

Για πράξεις που εκδίδονται από 1^η Ιανουαρίου 2014 εφαρμόζεται το άρθρο 63 του Κ.Φ.Δ., όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 49 του ν. 4223/2013, της υποπαρ. Δ.2 περ.14 άρθρου πρώτου ν. 4254/2014, της παρ. 1β του άρθρου 232 ν. 4281/2014 και του άρθρου 91 Ν.4316/2014 και της παρ. 3 του άρθρου 47 ν. 4331/2015, καθώς και οι ΠΟΛ: 1002/31.12.2013 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων και 1069/4.3.2014 Εγκύκλιος της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων.

- Σημειώνεται ότι ενδικοφανείς προσφυγές που ασκούνται για πράξεις που εκδόθηκαν μέχρι 31/12/2013, εξετάζονται από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 70B' του ν.2238/1994 και τα οριζόμενα στα άρθρα 1 έως 5 της ΠΟΛ. 1209/6.9.2013.
- Κυριότερες αλλαγές σε σχέση με τα οριζόμενα στο άρθρο 70B' του ν.2238/1994 είναι:
  - α) η δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής και σε περίπτωση σιωπηρής άρνησης της Φορολογικής Διοίκησης,
  - β) η πρόβλεψη ότι με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής αναστέλλεται η καταβολή ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης (που είναι βεβαιωμένο πλέον στο σύνολό του), υπό την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί το υπόλοιπο πενήντα τοις εκατό (50%), εκτός αν υποβληθεί γι' αυτό και γίνει αποδεκτό αίτημα αναστολής. (βλ. σχετικό Κεφάλαιο Β' στο παρόν Εγχειρίδιο).
  - γ) υπαγωγή στην ειδική διοικητική διαδικασία και των διασφαλιστικών μέτρων κατ' άρθρο 46 Κ.Φ.Δ. (ν.4174/2013) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Επίσης, ενδικοφανείς προσφυγές που ασκούνται κατά των πράξεων της φορολογικής διοίκησης, με τις οποίες εφαρμόζονται μέτρα διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου,

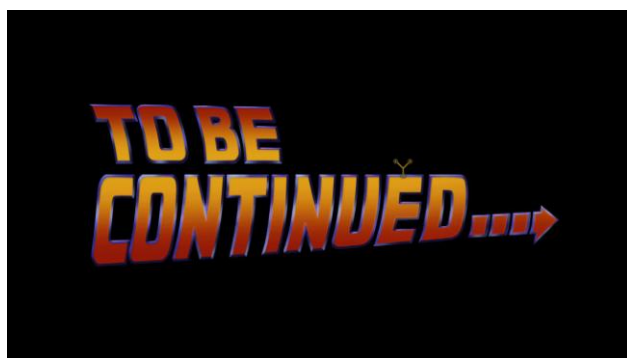
σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, όπως ισχύουν, καθώς και αιτήματα αναστολής εκτέλεσης των πράξεων αυτών, εξετάζονται από την Δ.Ε.Δ. σύμφωνα και με τις διατάξεις του άρθρου 5 της ΠΟΛ 1282/31.12.2013 (ΦΕΚ 54B/16.1.2014) Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

Σχετικές ΠΟΛ:

- ΠΟΛ 1002/31.12.2013: «Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (Ειδική Διοικητική Διαδικασία – Ενδικοφανής προσφυγή), όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει από 1/1/2014 και καθορισμός λεπτομερειών για τη λειτουργία της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (πρώην Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, την εφαρμοστέα διαδικασία και τον τρόπο έκδοσης των αποφάσεων αυτής».
- ΠΟΛ 1069/4.3.2014: «Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170/26.07.2013) «Ειδική Διοικητική Διαδικασία – Ενδικοφανής προσφυγή», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 49 του ν. 4223/2013 (ΦΕΚ Α' 287/31.12.2013) για την διαδικασία υποβολής και εξέτασης ενδικοφανών προσφυγών από τη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών».
- ΠΟΛ 1282/31.12.2013 «Προληπτικά ή διασφαλιστικά του δημοσίου συμφέροντος μέτρα άμεσου και επείγοντος χαρακτήρα σε περίπτωση φοροδιαφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 46 του ν.4174/2013, εξειδίκευση των προσώπων σε βάρος των οποίων αυτά επιβάλλονται, καθορισμός των περιπτώσεων ολικής ή μερικής άρσης των μέτρων και μη εφαρμογής αυτών, προσδιορισμός χρόνου διατήρησής τους και άλλων ειδικότερων θεμάτων».
- ΠΟΛ 1066/27.2.2014: «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 50 του ν. 4238/2014 αναφορικά με την εξέταση από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης (Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών) υποθέσεων που είχαν εισαχθεί ενώπιον της Επιτροπής Διοικητικής Επίλυσης Διαφορών (Ε.Δ.Ε.Φ.Δ.) του άρθρου 70Α του ν.2238/1994 και οδηγίες για την εφαρμογή τους».
- ΠΟΛ 1142/15.5.2014: «Κοινοποίηση των διατάξεων της περ. γ' του άρθρου 50 του ν.4238/2014 όπως αυτές προστέθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 184 του ν. 4261/2014 αναφορικά με την εξέταση από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης υποθέσεων που είχαν εισαχθεί ενώπιον της Επιτροπής Διοικητικής Επίλυσης Διαφορών (Ε.Δ.Ε.Φ.Δ.) του άρθρου 70Α του ν.2238/1994 με αίτημα διοικητικού συμβιβασμού και δεν εξετάστηκαν».
- ΠΟΛ 1086/26.3.2014: «Κοινοποίηση της με αριθμό 32/2014 Γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αναφορικά με την δυνατότητα άσκησης ενδικοφανούς ή δικαστικής προσφυγής μετά την υπαγωγή στις διατάξεις των άρθρων 55 και 66 παρ.4 του Ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170Α /26-7-2013)».
- ΠΟΛ 1192/12.08.2014: «Αναστολή της προθεσμίας για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης (Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών), καθώς και για την έκδοση αποφάσεων επί ενδικοφανών προσφυγών, κατά το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου».

- ΠΟΛ 1218/03.10.2014: «Υποβολή και διαβίβαση ενδικοφανών προσφυγών κατά πράξεων διοικητικού προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. (ν. 4223/2013) έτους 2014 στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών».
- ΠΟΛ 1254/11.12.2014: «Παύση της ισχύος της με αριθ. ΠΟΛ. 1218/2014 εγκυκλίου Γ.Γ.Δ.Ε. σχετικά με την υποβολή και διαβίβαση ενδικοφανών προσφυγών κατά πράξεων διοικητικού προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. (ν. 4223/2013) στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών».
- ΠΟΛ 1005/30.12.2014: «Επιμήκυνση των προθεσμιών για την έκδοση αποφάσεων επί αιτήσεων αναστολών και επί ενδικοφανών προσφυγών ενώπιον της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης».
- ΠΟΛ.1038/30.1.2015: «Τροποποίηση και συμπλήρωση της αριθ. ΠΟΛ.1282/ 31.12.2013 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (Φ.Ε.Κ. 54/Β'/16.1.2014) «Προληπτικά ή διασφαλιστικά του δημοσίου συμφέροντος μέτρα άμεσου και επείγοντος χαρακτήρα σε περίπτωση φοροδιαφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 46 του ν.4174/2013, εξειδίκευση των προσώπων σε βάρος των οποίων αυτά επιβάλλονται, καθορισμός των περιπτώσεων ολικής ή μερικής άρσης των μέτρων και μη εφαρμογής αυτών, προσδιορισμός χρόνου διατήρησής τους και άλλων ειδικότερων θεμάτων»
- ΠΟΛ 1081/6.4.2015: «Διαδικασία υποβολής και εξέτασης ενδικοφανών προσφυγών από τα Αυτοτελή Τμήματα της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών που εδρεύουν στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης»

ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ

Το παρόν Εγχειρίδιο θα συμπληρωθεί και με νέα θέματα που ανακύπτουν από τους φορολογούμενους.